

Szerkesztőségek figyelmébe!

/Lm

1963. március 5.

az otp mai békekölcsön gyorslistájához a következő javításokat adjuk:

az 5. békekölcsönnél a 3. oldal második számoszlopában a 21 sor helyesen 53079 01-50 100.
ugyanebben a számoszlopban a 28. sor - 5321 01-50 100 - után kérjük beírni a következő kimaradt számot:
53244 01-50 100

a negyedik oldal második számoszlopának negyedik sora 57722 01-50 100, a tizenegyedik sor után következik az 57685 01-50 100-as sor pedig a 10. sor után következik.
-.-

bb 75. időjárásjelentés

gk-Lm -cz

1963. március 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 5-én, kedden 19 órakor:

a nappali hőmérséklet holnap plusz 1- plusz 5 fok között lesz

várható időjárás szerda estig:

kisebb felhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen kevés hóval vagy havasesővel. mérsékelt szél. helyenként reggeli köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1- plusz 5 fok között./mti/
-.-

19.50 rj

- 48 -

NE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 369-600
A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 6.

bb 1. minden tizedik angyalföldi családnak van televíziója és minden másodiknak rádiója

1963. március 6.

i vt/hné-Lm sr

a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottsága foglalkozott a helyi ipar helyzetével és megállapította, hogy az üzlethálózatot évről-évre bővítik. a patyolatnak például jelenleg tíz fiókjuk működik a kerületben, és a múlt esztendőben csaknem 720 000 kiló ruhát tisztítottak. az ujonnan épülő lakótömbökben további fiókokat nyitnak, a visegrádi utcai üzemegegységbe nagyobb teljesítményű gépeket állítanak be. az idén két fiókot nyitnak meg, az egyiket a muk sándor utca 5/c, a másikat váci ut 10. szám alatt.

a gelka rádió-televízió és háztartási kisgépjavitó hálózat munkája jelentős, mert a rádió, a televízió-előfizetők és a háztartási gépekkel rendelkezők száma is állandóan növekszik. a kerületben - a statisztikai adatok szerint - minden tizedik családnak van televíziója, s minden másodiknak rádiója.

jól dolgozik a cipőjavító ktsz, amely a hálózatfejlesztési terv alapján a pozsonyi ut 1. szám alatt, az árpád-híd mellett új lakótelepen, valamint a váci ut felső szakaszán épülő háztömbben nyit újabb fiókot.

még az idén a szent istván park és a pozsonyi ut sarkán kap helyet a második gyermekfodrászati üzlet. új fodrászüzlet létesül az árpád-hídfői építkezésnél, s ugyanitt fiókot rendez be a ruhajavitó vállalat is.

a végrehajtó bizottság javaslatára a kerületi tanács ipari osztálya a hazafias népfront 13. kerületi bizottságával és a nőtanáccsal közvéleménykutatást rendez: milyen új szolgáltatási ágak létrehozását kívánja a lakosság, vagy esetleg hol tartják szükségesnek a már meglevők bővítését./mti/
-.-

- 1 -

NE

bb 2. háromszázharminc ifjúsági bérlethangverseny - huszonhétezer fiatal a koncerteken

i lv/tm-lm sr

1963. március 6.

a megyei tanácsok művészeti előadói és az állami zeneiskolák igazgatói budapesten a napokban beszámoltak a fiatalok zene iránti érdeklődéséről, az ifjúsági bérlethangversenyek kérdéséről.

elmondották, hogy az országban évenként 330 ifjúsági bérlethangversenyt - ebből 130-at a fővárosban, 200-at pedig a vidéki városokban - rendeznek. a fiatal hangversenylátogatók száma budapesten - a környező községeket is beleszámítva - 15 000-re, az ország más tájain pedig 12 000-re tehető. a főváros után a legtöbb zenerajongó pécsett van, ahol az ifjúsági koncertekre 5 500 bérletet adtak el. orosháza az általános és a középiskolákban zeneművészek tartanak előadásokat a diákoknak a különböző zenei irányzatokról. szegeden, makón és szentesen a hajdani kubikos városban, továbbá kisteleken jelentősebb zenei élet alakult ki.

a fővárosban működő ifju zenebarátok körében a fiatalok zeneértők vezetésével megvitatták az egyes hangversenyen hallottakat és elbeszélgetnek a soronkövetkező koncertekről. az elkövetkező időkben vidéken is alakul majd ifju zenebarátok köre, hogy segítséget nyújtson a fiatalok zenei nevelésében, továbbképzésében./mti/

bb 3. oscar wilde, jean giraudoux, g. büchner-darabok a színház- és filmművészeti főiskola vizsgaelőadásain

k sr/gk-lm sr

1963. március 6.

a színház- és filmművészeti főiskola pénteken, szombaton és vasárnap tartja vizsgaelőadásait. az odry színpadon bemutatják oscar wilde: firenzei tragédia, jean giraudoux a bellacoq apollo és g. büchner woyzeck című darabját./mti/

-2-

bb 4. kozma józsef vigoperája az operaházban

i gk-lm sr

1963. március 6.

kozma józsef párizsban élő magyar származású zeneszerzőnek elektronikus szerelem című vigoperáját az operaház március 31-én mutatja be. az operát annak idején a szerző a francia ifju zenebarátok kétmillió tagot számláló egyesületének komponálta és azt franciaországban mind a hivatásos, mind a műkedvelő társulatok műsorukon tartották.

kozma józsef az elektronikus szerelemről többek között elmondotta:

- az operának, mint minden más műfajnak aktualitást kell tartalmaznia. andré kedros-szal, a szövegíróval úgy gondoltuk, hogy ma, a tudomány az egyik legaktuálisabb téma és ehhez minden nehézkesség nélkül akartunk hozzányúlni, az egykori commedia dell'arte modorában. arra törekedtem, hogy a karikaturaszerű részeket maizenei nyelven fejezzem ki, hogy a mechanikus, gépi jelleget hangsúlyozzam, a főszerepet egy táncosra bízam. ugyanez okból célszerűnek láttam, hogy itt-ott néhány futó dzsessz-hangzást illesszek a zenébe. a szatirikus hangú kisoperából a konkrét zenét kizártam.

az operaház a szokatlan kisoperát két egyenrangú szereposztásban mutatja be. antoine-t radnay györgy és bende zsolt, elisabeth-et mátyás mária és szőnyi olga, merkurt dene józsef és várhelyi andre alakítja. a táncos: dózsa imre és matula istván. karmesterek: blum tamás s borbély gyula. rendező: szinetár miklós. a diszketeket fülöp zoltán, a jelmezeket márk tivadar tervezte, a koreográfia seregi lászló munkája. andré kedros szövegét blum tamás fordította./mti/

-. -

bb 5. madáritató a tiszán

vid j-lm ká

1963. március 6.

az alföldön fokozatosan enyhül az idő, repedezik a tiszta jégpáncélja. a nagy szolnoki tiszakanyarban, az ugynevezett téglaházaknál másfél-két méter szélességben és mintegy 200 méter hosszúságban eltűnt a jég, szabad vízfelület keletkezett. a reggeli órákban a környék egyetlen szabad víztükrét madarak hada lepi el. odajárnak reggeli „tisztálkodásra”, a szomszédos holt-tisza lakói, ott pihennek meg az északról délnek húzó vadlibacsopotok, a városban élő galambok és a tiszántúli erdők szárnyasai is a tiszán oltják szomjukat. reggelenként a fehér jég a legváltozatosabb madárfajtáktól feketéllik./mti/

-. -
-3-

bb 6. kalászos a buza a kecskeméti növényházban - aratás áprilisban

vid j vm ká

1963. március 6.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet új öthajós, több mint 1200 négyzetméter üvegfelületű növényházában számos olyan megfigyelésre, kísérletre nyílik lehetőség, amelyekre eddig nem volt módjuk az itteni kutatóknak. a védett tenyészterekben télen sem szünetelt a kísérleti munka, s ezzel a gabonafélék és más növények nemesítési idejét lényegesen lerövidíthetik. a fedett „szántó-földön„ most kalászos az őszi buza. elsőnek egy korán érő, japán fajta virágzik de már szárba szökkenek a japán és a német bőven-termő fajták keresztezéséből származó hibridek is. üdén, frissen zöldellnek a buza és a rozs „házasításából„ származó egyedek. előzetes becslések szerint az üvegházi aratás áprilisban kezdődik. a magot jarovizálás utján szabad földbe vetik el, úgyhogy az idén kétszer arathatnak. /mti/

- . -

bb 7. ötven kilométer sétatut hoznak rendbe az idén a budai hegyekben - gépesítették a „parkerdő„ brigád

i so/ggvmv ká

1963. március 6.

a főváros erdészei évről-évre nagyobb gondot fordítanak a budai hegyek parkerdő jellegének kialakítására. az elmúlt évben például harminchat kilométer sétatut újítottak fel, ötven padot helyeztek ki és három hidat építettek, összesen csaknem kétmillió forintos költséggel.

a feladatok megoldására a legjobb munkásokból külön brigád szerveztek, amely „parkerdő brigád„ néven a szocialista címért dolgozik. a feladatok nagyrészt gépesítették már kőtörő géppel zuzák a beépítésre kerülő anyagot, szállítószalaggal rakodnak, a murva szállítását pedig kerti traktorokkal oldják meg. most még egy tizlőerős kistraktort is munkába állítanak. ebben az esztendőben a brigád csaknem ötven kilométer sétatut újít fel a budai hegyekben.

a budai hegyek utjait a továbbiakban általában négy évenként javítják, s emellett még marad erő arra is, hogy ahol szükséges, új utakat építsenek és a növekedésnek megfelelően sétatutakkal hálozzák be a fiatal pesti erdőket is. /mti/

- . -

9, 15/m

- 4 -

bb 8. milyen borokat iszunk néhány év múlva? új furmint-, olaszrizling- és hárslevelű változatok, kiváló ízű, ragyogó színű vörösborok a kísérleti pincékben - ó-jelleg helyett üde aroma, szőlő-illat

i ie/m/ká

1963. március 6.

a télvégi-korlatavaszi időszakban lesz az előző ősssel szüretelt szőlő ujbórából „igazi„ bor. a kísérleti pincékben és néhány állami gazdaság borkombinátjában most új fajtájú és új jellegű borok is készülnek: izelítő azokból, amelyeket majd néhány év múlva fogyasztunk.

a szőlészeti kutató intézet kőbányai kísérleti pincészetében most helyezték üzembe a frigorifikus, azaz meleg-hideg borkezelő berendezést. az ujbór ebben 70 fokra melegszik, majd minusz öt fokra hűl, s így kerül az izothermikus, hőszigetelt hordóba, ahol a hat-tíz napi tárolás alatt legfeljebb fél fokkal emelkedik a hőmérséklete. a meleg a hőre érzékeny káros fehérjéket, a hideg a felesleges borköt választja ki a borból, s így néhány nap alatt lejátszódik az a folyamat, amit a hegyvidéki boroknál eddig csak több éves ászokolással értek el. a hosszú ideig tartó ászokolás alatt azonban kialakult a bor úgynevezett ó-jellege, most pedig éppen ezt akarják elkerülni. az új bor-ízlés ugyanis üdeséget, a friss szőlőre emlékeztető zamatot, illatot, halványzöldes színt kíván a bortól.

ugyanezeket a tulajdonságokat biztosítja a korszerű nagyüzemi szőlőfeldolgozás technológiája, aminek munkafázisait és gép-szükségletét a közelmúltban dolgozták ki a szőlészeti kutató intézetben. az új technológiát az ősssel kezdték először alkalmazni, a móri állami gazdaságban. a gépesített és automatizált műveletsorozattal biztosítják, hogy a szőlő leve már a feldolgozás kezdeti szakaszában teljesen elváljon a szártól, kocsánytól és más szilárd részekről, s hogy a must, majd a bor minél rövidebb ideig érintkezze a levegővel. az eredmény: a méri pincékben már az egyszer fejtett bor is egészen tiszta, s a palackokban is megőrzi majd a szőlő ízét, színét, aromáját.

a szőlészeti kutató intézet kísérleti telepeinek pincéiben az idén már új szőlő-fajtajelöltek bora is érik. kecskeméten keresztezéses nemesítéssel olyan szőlőt állítottak elő, amelynek „leve„ egyesíti a mi homoki vörösborainkban rendszerint csak külön-külön megtalálható jó tulajdonságokat: a kiváló ízt, zamatot és a szép, csillogó piros színt. pécssett a furmint, az olaszrizling és a cirfandli, tarcalen a tokaji furmint és hárslevelű új változatai „készülnek„. ezekből a kiváló fajtákból sokévi munkával válogatták ki és szaporították el a legjobb termőképességű és legjobb minőségű tőkéket. termésükből a kísérleti pincék egyelőre „kísérleti mennyiséget„ tárolnak. /mti/

- . -

9, 30/m

- 5 -

bb 12. védelmet kér a tuzok - 20 év alatt az állomány 70 százaléka pusztult el

i tf/j/m/ká

1963. március 6.

a hazai tájak legnagyobb madara, a tuzok, egyre kritikussabb helyzetbe kerül. ez az igényes madárfaj ugyanis nehezen viseli el a kulturális tájváltozásokat, száma mindinkább csökken. a folyamat a múlt század utolsó harmadában kezdődött, majd a mezőgazdaság belterjesedése tovább rontotta a helyzetet. katasztrófális változást jelentett 1944. ősze, amikor az ország hadszíntérré vált, s a hónapokig tartó harci zaj a szó szoros értelmében világgá kergette a tuzokok jelentős részét. a vízszatelepitésük megindult, és az ötvenes évek elején már reményteljesebbnek látszott az állomány regenerációja. a modern nagyüzemi mezőgazdálkodás azonban ismét veszélyezteti a tuzokok létét. a madarak 85-90 százaléka a szántóföldi táblákon él, s a különféle talajművelő-, növényápoló-, kártevőket irtó és természetakarító-gépek egymást váltva, szüntelenül át meg átfésülik a területet, évről évre tönkreteszik a fészekaljakat. a szakemberek statisztikai szerint 1941-1961. között az ország tuzokállományának kereken 70 százaléka pusztult el.

e súlyos adatokat ismerve, feltétlenül tenni kell valamint a természeti kincsünk megmentése érdekében. a fogoly és a fácán esetében alkalmazott, fészekmentéssel egybekötött, mesterséges felnevelés itt nem jöhet számításba, mivel az tuzok időt igényelne. a zoológusok javaslata szerint meg kell tiltani a tuzok vadászatát, és a nagykovácsokhoz vagy a gulipánhoz hasonló védettséget kell biztosítani számára. a külföldi tapasztalatok azt mutatják, hogy néhány éves vadászati tilalom után megáll a csökkenés, és rövid időn belül emelkedő tendenciát mutat az állomány. /mti/

...-

bb 14. a gépkocsitulajdonosokat is bevonják az ideai közuti forgalomszámlálásba

t tz/hné/m/vg

1963. március 6.

az ideai országos közuti forgalomszámlálásról tartott előadást a közlekedéstudományi egyesület előadó ülésén márfai tiber mérnök, az utügyi kutató intézet tudományos főmunkatársa,

amint elmondotta, a nagyarányú vizsgálat célja adalékokat gyűjteni az országuti forgalom nagyságáról, irányairól, stb., hogy ezzel megteremtsek az alapot az uthálózat fejlesztésének tervezéséhez. /folyt.köv./

9,35/m

- 6 -

bb 14. /a gépkocsitulajdonosokat ... 1. folyt./ m

a körülbelül 28.000 kilométernyi magyar országuti hálózatnak mintegy 24.000 kilométerén körülbelül 6000 ponton jegyzik fel a számlálóbiztosok, hány és milyen típusu gépkocsi halad át előttük. a felmérésből csak azok a bekötő- és egyéb egészen kisforgalmu utak maradnak ki, amelyeknek fejlesztése egyelőre nyilvánvalóan szükségtelen. az állomások legnagyobb részén csak meghatározott időpontokban figyelik a forgalom alakulását, 60-70 gondosan kiválasztott helyen azonban egész évben végzik a számlálást. az utóbbi mérések adataiból állapítják meg, milyen összefüggések vannak a különböző jellegű utvonalakon az átlagos és a csúcsgforgalom méretei között, hogyan alakul a forgalom a különböző évszakokban, napszakokban, stb. az így nyert adatok ismeretében aztán a többi állomások jóval ritkább mérési eredményeiből a nem mért forgalom méreteire is megbízható pontossággal tudnak következtetni.

egészen új módszerrel oldják meg az idén az ugynevezett célforgalom-számlálást, vagyis annak a felmérését, hogy az ország különböző pontjai között honnan hova milyen méretű forgalom bonyolódik le. ebbe a számlálásba ugyanis bevonják a vállalatok, intézmények stb. gépkocsi-előadóit és a gépkocsitulajdonos magánszemélyeket is. három alkalommal kéri fel őket arra, hogy a kiküldött kérdőíveken saját maguk jelentsék, milyen utakat tettek meg az előre meghatározott napokon. várhatólag a megkérdezetteknek körülbelül 65-70 százaléka felel is a kérdésekre - annál inkább, mert a gépkocsi rendszámát valamint a tulajdonos és a gépkocsivezető nevét meg sem kérdezik - ez pedig elégséges az arányok megállapításához, viszont az ország gépkocsiállományának ismeretében meglepő pontossággal lehet ezen az alapon következtetni azoknak a kocsioknak a forgalmára is, amelyekről a jelentés nem érkezett be.

az adatok gyűjtése - fejezte be előadását márfai tiber - kitölti az egész esztendő, feldolgozásuk azonban további hónapokat vesz igénybe. mégis remélhető, hogy 1964 tavaszán már megkezdődhetik a következtetések levonása abban a tekintetben, hogy hol, milyen mértékű korszerűsítés indokolt a magyar uthálózat. /mti/

...-

10,25/m

- 7 -

bb 10. a villamoskocsik karbantartásához több mint 20 ezer alkatrész készit soron kívül a klement gottwald gyár

i sl/tr vm ki

1963. március 6.

az idei kemény tél, a sok havazás a villamoskocsik berendezéseit is próbára tette. a motorok egy része, továbbá nagymennyiségű szelep, biztosíték és egyéb alkatrész megrongálódott, üzemképtelenné vált, amit most sürgősen pótolni kell. a fővárosi villamos vasut kérésére a klement gottwald villamossági gyár dolgozói vállalták, hogy soron kívül a lehető legrövidebb idő alatt elkészítik a kocsik karbantartásához, szükséges több mint huszezer alkatrészt és készüléket.

a gyár készüléküzemében, szigetelőanyaggyártó részlegében, sajtólóműhelyében már megkezdődött a felajánlás teljesítése. százával készülnek a különféle áramkör-megszakítók, szakadás-jelző kapcsolók biztosítékok, kormányselepek, áramvezető kábelek, relék. a sajtólóműhely már munkájának befejezéséhez közeledik, s a feladat teljesítése a többi gyáregységben is nagy léptekkel halad előre. március 31-re valamennyi szükséges alkatrészt átadják a fővárosi villamos vasutnak./mti/

- . -

bb 13. mintegy hétszáz dankó-nóta kottáját is tartalmazza a nagy magyar nótafa most elkészült regényes életrajza

vid tm vm fm

1963. március 6.

csongor győző szegedi muzeológus dankó pista halálának közelgő hatvanadik évfordulójára „hulló levél, sárga levél”, címmel megírta a nagy magyar nótafa regényes életrajzát. csongor győző sok éves kutatómunkával gyűjtötte össze a tanulmányában most közzétett dankó pista vonatkozó adatokat, mintegy hétszáz dankó-dal kottáját sikerült összegyűjtenie. ezek közül 45 dankó saját kézírásos hangjegyekkel maradt fenn.

a most elkészült életrajz-regény érdekes epizódokat mutat be a híres cigányprimás életéből. közli egyes dalok születésének történetét. foglalkozik dankó népdalgyűjtő útjaival, s azzal, hogy a lejegyzett dallamokat hogyan használta fel saját dalaiban. több népdalként nyilvántartott dalról viszont kimutatja, hogy azokat dankó szerezte./mti/

- . -

10,09/m

-8-

PK

bb 9. öt megyéből eddig 48 középiskola jelentette be részvételét a sárospataki diáknapokra

gg vm fm

1963. március 6.

borsod megye 8si diákvárosában, sárospatakon májusban rendezik meg a hagyományos diáknapokat. a négynapos ünnepekre borsod, szabolcs, hajdu, heves és nógrád megyéből eddig 48 középiskola küldte el nevezését.

a diáknapokra gazdag programot állítottak össze. az észak-magyarországi középiskolákban tanuló fiatalok részére irodalmi, néprajzi és képzőművészeti pályázatot irtak ki. a legjobb pályamunkákat kiállítják és díjazják. ezenkívül az ünnepi napokon iskolák legjobb versmondói, szólóénekesei, irodalmi szinpadai, kórusai, tánccsoportjai és zenekarai adnak számot tudásukról. összesen 7 irodalmi szinpad, 25 népi tánccsoport és mintegy 30 énekkar lép fel.

a diáknapok egyik kiemelkedő eseménye lesz a várkerti ünnepség, amelyen az összes kórusok egyszerre szólaltatják meg kodály: magyarokhoz és liszt: magyar ünnepi dal című művét. a diáknapokon szerepelt legjobb művészeti csoportokat, versmondókat és szólólistákat arany-, ezüst-és bronzéremmel jutalmazzák./mti/

- . -

bb 11. az üdülési pénzből sikkasztott - egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk vm sr

1963. március 6.

a dolgozók befizetett üdülési költségeit hosszabb ideig nyireő andor kezelte a magyar szabványügyi hivatalnál. rendszeresen hozzányúlt a rábizott pénzhez, s több mint 27.000 forintot elsikkasztott. a pénzt itatra, szórakozásra költötte. a sorozatos visszaélések leplezésére hamis adatokat irt jelentéseibe. az okozott kárt később megtérítette.

a fővárosi bíróság sikkasztásért és magánokirathamisításért jogerősen egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

- . -

10.40

- 9 -

PK

bb 15. Ötvenezer ember ruha méretének adatait gyűjtötték össze, elektronikus gépek segítik a konfekcióipart a „testhezálló”, ruhák gyártásában

i sz/tr vm ki

1963. március 6.

az elmúlt évben a konfekciógyárak szakemberei az ország különböző részében 50.000 felnőtt és gyermek testalkatának adatait gyűjtötték össze. a mértékfelvételt, illetve ahogyan szaknyelven nevezik, a méretkutatást a ruhaipari tervező vállalat irányítja és ezzel a munkával az a célja, hogy a konfekcióiparnak olyan szerkesztési rajzokat adjanak át, amelyek szerint több testhezállós ruhát készítenek. el akarják érni, hogy a lakosság nagyobb hányada találhasson az üzletekben megfelelő méretű ruházati cikket. már korábban is volt hazánkban a mostanihoz hasonló méretfelvétel, de azóta a lakosság egy részének, különösen a felszabadulás után született, s ma már felcseperedett, egészséges, jóltáplált, sportoló fiataloknak a testalkata más, mint régebben a hasonló-korúaké volt.

ötvenezer emberről 36 féle méretet vettek fel. az adatokat elektronikus számológépek segítségével összesítik. a gépi adatfeldolgozó vállalat lyukkártya-rendszerbe szedi és csoportosítja a méreteket. még a matematikai kutató intézettől is tanácsot kértek a ruhaipar szakemberei, hogy segítségükkel az adatfeldolgozás legmegfelelőbb módját válasszák. az adathalmazból többféle átlagolással derítik majd ki, milyen magas, milyen kövér, illetve sovány testalkatu emberből van a legtöbb. így megállapítják, hogy a jelenlegi méretválaszték elegendő-e és milyen méretű ruhákból kell nagyobb sorozatot gyártani.

az adatfeldolgozás ez év végén fejeződik be. utána kiegészítik a jelenlegi méretábrázolást és felkészülnek arra, hogy a kereskedelem megrendelésére a lakosság nagy többségét, csaknem 90 százalékát elláthassák olyan konfekcióruhákkal, amelyeket nem kell testhez igazítani./mti/

- . -

bb 19. Lenpozdorjalemez üzemét építenek a komáromi Lenfonógyárban

vid te vm ki

1963. március 6.

Lenpozdorjalemez gyárat építenek az idén a komáromi Lenfonógyárban. a komáromi üzemben évente tízezer mázsa Lenpozdorja keletkezik, s ezt eddig fűtési célokra értékesítették mázsánként tíz forintos áron. egy köbméter pozdorjalemez viszont háromezer forint értékű lesz, s mindössze hat mázsa pozdorja kell hozzá.
/folyt.köv./

11.-

- 10 -

/bb 19. Lenpozdorja.....1.folyt./vm

az új üzem egy régi épületben helyezik el. berendezéseit több hazai gyár, köztük a jászberényi aprítógépgyár szállítja./mti/

- . -

bb 16. rendelet a címzetes egyetemi tanárokról és docensekről

i bc/gk vm sr

1963. március 6.

az egyetemeken és a főiskolákon intézményesítik a címzetes egyetemi, főiskolai tanár, illetve docens címet. erről a művelődésügyi miniszter, - az egészségügyi és a földművelésügyi miniszterrel, s a magyar testnevelési és sport tanács elnökével egyetértésben - rendeletet adott ki.

ilyen címetek a tudományok doktora és kandidátusa fokozattal rendelkező személyek, valamint kiváló gyakorlati szakemberek kapnak, ha az egyetemen vagy a főiskolán oktatott tudományok önálló művelésére képesek, legalább két éven át meghívott előadóként résztvettek az egyetem vagy a főiskola oktatói munkájában, és munkaviszony alapján nem töltenek be oktatói munkakört felsőoktatási intézménynél.

a cím adományozására ebben az évben június elsejéig, a jövő évtől kezdve március elsejéig az egyetem, a főiskola vezetője tesz javaslatot - miután meghallgatta az intézmény tanácsát - a felügyeletet gyakorló miniszterhez.

a cím viselője az egyetem, a főiskola vezetőjének felkérésére a tantervben meghatározott, valamint a szakképzés szempontjából fontos egyéb előadást tarthat, gyakorlati foglalkozást vezethet, ezek látogatását a leckeönyvben igazolja, s az általa oktatott tananyagból a hallgatókat vizsgáztatja. a cím használatának jogosultsága megszűnik, ha viselője a felsőoktatási intézménynél oktatói munkakörben munkaviszonyba lép./mti/

- . -

bb 28. 26.000 bács megyei fiatal a kisz politikai köreiben

vid gk vm fm

1963. március 6.

a mostani télen mintegy ötszáz politikai körben tanulnak a bács megyei fiatalok. harminc alapszervezetben ifjúsági akadémia, tizenkét helyen ifjúsági filmszeminárium működik, a világ térképe előtt, című tanfolyamot pedig 180 helyen szervezték meg. az összejöveteleket irodalmi szemelvényekkel, diafilmekkel és hanglemezekkel színesítik. a politikai köröknek mintegy 26.000 ifjú hallgatója van a megyében./mti/

- . -

11.15

- 11 -

bn 15. Ötvenezer ember ruha méretének adatait gyűjtötték össze, elektronikus gépek segítik a konfekcióipart a „testhezálló,, ruhák gyártásában

i sz/tr vm ki

1963. március 6.

az elmúlt évben a konfekciógyárak szakemberei az ország különböző részében 50.000 felnőtt és gyermek testalkatának adatait gyűjtötték össze. a mértékfelvételt, illetve ahogyan szaknyelven nevezik, a méretkutatást a ruhaipari tervező vállalat irányítja és ezzel a munkával az a célja, hogy a konfekcióiparnak olyan szerkesztési rajzokat adjanak át, amelyek szerint több testhezállós ruhát készíthetnek. el akarják érni, hogy a lakosság nagyobb hányada találhasson az üzletekben megfelelő méretű ruházati cikket. már korábban is volt hazánkban a mostanihoz hasonló méretfelvétel, de azóta a lakosság egy részének, különösen a felszabadulás után született, s ma már felcseperedett, egészséges, jól táplált, sportoló fiataloknak a testalkata más, mint régebben a hasonló-korúaké volt.

ötvenezer emberről 36 féle méretet vettek fel. az adatokat elektronikus számológépek segítségével összesítik. a gépi adatfeldolgozó vállalat lyukkártya-rendszerbe szedi és csoportosítja a méreteket. még a matematikai kutató intézettől is tanácsot kértek a ruhaipar szakemberei, hogy segítségükkel az adatfeldolgozás legmegfelelőbb módját válasszák. az adathalmazból többféle átlagolással derítik majd ki, milyen magas, milyen kövér, illetve sovány testalkatu emberből van a legtöbb. így megállapítják, hogy a jelenlegi méretválaszték elegendő-e és milyen méretű ruhákból kell nagyobb sorozatot gyártani.

az adatfeldolgozás ez év végén fejeződik be. utána kiegészítik a jelenlegi mérettáblázatot és felkészülnek arra, hogy a kereskedelem megrendelésére a lakosság nagy többségét, csaknem 90 százalékát elláthassák olyan konfekcióruhákkal, amelyeket nem kell testhez igazítani./mti/

- . -

bb 19. Lenpozdorjalemez üzemét építenek a komáromi Lenfonógyárban

vid te vm ki

1963. március 6.

Lenpozdorjalemez gyárat építenek az idén a komáromi Lenfonógyárban. a komáromi üzemben évente tízezer mázsás Lenpozdorja keletkezik, s ezt eddig fűtési célokra értékesítették mázsánként tíz forintos áron. egy köbméter pozdorjalemez viszont háromezer forint értékű lesz, s mindössze hat mázsás pozdorja kell hozzá.
/folyt.köv./

11.-

- 10 -

/bb 19. Lenpozdorja.....1.folyt./vm

az új üzemet egy régi épületben helyezik el. berendezéseit több hazai gyár, köztük a jászberényi aprítógépgyár szállítja./mti/

- . -

bb 16. rendelet a címzetes egyetemi tanárokról és docensekről

i bc/gk vm sr

1963. március 6.

az egyetemeken és a főiskolákon intézményesítik a címzetes egyetemi, főiskolai tanár, illetve docens címet. erről a művelődésügyi miniszter, - az egészségügyi és a földművelésügyi miniszterrel, s a magyar testnevelési és sport tanács elnökével egyetértésben - rendeletet adott ki.

ilyen címetek a tudományok doktora és kandidátusa fokozattal rendelkező személyek, valamint kiváló gyakorlati szakemberek kapnak, ha az egyetemen vagy a főiskolán oktatott tudomány szak önálló művelésére képesek, legalább két éven át meghívott előadóként résztvettek az egyetem vagy a főiskola oktatói munkájában, és munkaviszony alapján nem töltöttek be oktatói munkakört felsőoktatási intézménynél.

a cím adományozására ebben az évben június elsejéig, a jövő évtől kezdve március elsejéig az egyetem, a főiskola vezetője tesz javaslatot - miután meghallgatta az intézmény tanácsát - a felügyeletet gyakorló miniszterhez.

a cím viselője az egyetem, a főiskola vezetőjének felkérésére a tantervben meghatározott, valamint a szakképzés szempontjából fontos egyéb előadást tarthat, gyakorlati foglalkozást vezethet, ezek látogatását a lecke-könyvben igazolja, s az általa oktatott tananyagból a hallgatókat vizsgáztatja. a cím használatának jogosultsága megszűnik, ha viselője a felsőoktatási intézménynél oktatói munkakörben munkaviszonyba lép./mti/

- . -

bb 28. 26.000 bács megyei fiatal a kisz politikai köreiben

vid gk vm fm

1963. március 6.

a mostani télen mintegy ötszáz politikai körben tanulnak a bács megyei fiatalok. harminc alapszervezetben ifjúsági akadémia, tizenkét helyen ifjúsági filmszeminárium működik, a világ térképe előtt, című tanfolyamot pedig 180 helyen szervezték meg. az összejöveteleket irodalmi szemelvényekkel, diafilmekkel és hanglemezekkel színesítik. a politikai köröknek mintegy 26.000 ifjú hallgatója van a megyében./mti/

- . -

11.15

- 11 -

bb 22. természetvédelmi muzeum, állandó műemlékkiállítás a salamon-toronyban - folytatják a visegrádi vár helyreállítását

i áe/tm/m/fm

1963. március 6.

a visegrádi várban több évtizede tartó régészeti feltárómunka még mindig sok meglepetést tartogat a történészeknek és a látogatóknak. hazánk egyik legértékesebb műemlékének feltárására és restaurálására a felszabadulás óta több mint 15 millió forintot költöttek, és még hosszú ideig sok munkát ad az itt fellelhető történelmi emlékek napvilágra hozatala.

a várrendszer három nagy épületkomplexuma közül elsőnek a mátyás-palota maradványait állították helyre: a dunakanyarnak ez a legérdekesebb látványossága mostani formájában szemléletesen idézi a reneszánsz királyi udvar egykori képét. az idén az alsóvár további feltárására kerül sor. ide tartozik a salamon-torony, amelynek csak üres épülete áll jelenleg, mert a régebben deszkával pótoltt emeleti födéme 13 évvel ezelőtt kiégtek. ezek helyett most vasbetonfödémekeket készítenek, s így a nevezetes műemléket hozzáférhetővé teszik a látogatók számára: emeletein természetvédelmi muzeumot, műemlékkiállítást rendeznek be, felső emeletéről pompás kilátás nyílik majd a megpihenő kiránulóknak.

a keleti kaputorony környékén folytatják a völgyzárófal feltárását is. az idei helyreállítási munkálatokra több mint egymillió forintot költenek. a restaurátorok azt tervezik, hogy a lerakódások eltávolításával az egész terepet eredeti szintjére süllyesz-tik, ezáltal az impozáns vármaradványok még jobban kiemelkednek az erdős környezetből. a nagyarányú tereprendezést segíti, hogy a községen keresztülvezető főútvonal itteni szakaszát a dunapart-ra helyezik, s így a forgalom nem zavarja a munkát. a helyi tanács a községfejlesztési alapból tekintélyes összeggel támogatja a helyreállítást. /mti/

bb 23. sok termék kerül exportra az esztergomi üzemekből

vid/te/m/ki

1963. március 6.

esztergom néhány év alatt fejlődött komárom megye egyik leg-jelentősebb ipari városává. gyáraiban, üzemiben az idén jóval több árut készítenek külföldi megrendelésre, mint tavaly.

/folyt.köv./

11,25/m

- 12 -

MP

bb 23. /sok termék ... 1. folyt./ m

a műszeripari művek dolgozói például ötven százalékkal nagyobb tervvel, összesen 170 millió forint értékű termékkel járulnak hozzá a műszeripar külföldi megrendeléseinek teljesítéséhez. gyártmányaik nagy része a szovjetunióba és a népi demokratikus országokba kerül, de jut a nemrég felszabadult gyarmati országokba is.

a város egyik legfiatalabb üzemének, a relégyárnak a kollektívája is öregbiti már a magyar ipar hírnevét. az idén elkészítik a rendkívül bonyolult szerkezetű, nagy szakértelmet kívánó elektronikus agyáramvizsgáló null-szériáját. az enkefalografokat szovjet megrendelésre gyártják. a város másik fiatal üzemében, a szemüvegkeretgyárban ebben az évben 17 millió forint értékű külföldi megrendelést teljesítenek. új exportcikkük a dubléval kombinált cellulózkeret.

a termékeiről szinte világszerte híres, nagymértékben bővülő szerszámgyárból az idén a tavalyinál 15 százalékkal több gépet küldenek külföldre. új típusú gépekből, a nagy sikert aratott nf 250-es függőleges marógépből a tavalyinak több mint kétszeresét gyártják exportra. /mti/

bb 24. kétezer munkaegység betegségi segélyre

vid/j/m/ká

1963. március 6.

a gazdaságilag egyre jobban megszilárduló hajdusági termelőszövetkezetekben az öregek és betegek iránti gondoskodás az anyagiakban is kifejezésre jut. a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet a közgyűlés által jóváhagyott szociális alapból a múlt esztendőben több mint negyedmillió forintot adott az idős tagoknak. a nagylétei aranykalász termelőszövetkezetben betegség esetén a keresőképtelenség negyedik napjától kezdve, 30 napon át, napi háromnegyed munkaegységben részesülnek azok a férfiak és nők, akik 120, illetve 80 munkaegységet teljesítettek az előző évben. tavaly 2000 munkaegységet, összesen 80.000 forint betegségi segélyt fizettek ki a szövetkezetben. /mti/

11.55

- 13 -

MP

bb 25. szovjet iszapcentrifuga sikeres üzemi próbái a pécsi szénmosóban

vid/te/m/ki

1963. március 6.

a pécsi szénbányászati tröszt régi és egyik legnagyobb problémája a szén mosásánál keletkező nagymennyiségű, évente a félmillió tonnát is megközelítő iszap kezelése. a széniszapnak ugyanis csak körülbelül 40 százalékát tudták a mosóban vízteleníteni és tüzelőanyagként közvetlenül értékesíteni. a széniszap nagyobb részét hónapokig iszaptavakban „szikkasztották”, és a szenet csak leülepedése után lehetett újból kitermelni, fáradságos munkával.

a pécsi szakemberek két évvel ezelőtti szovjetunióbeli tanulmányutjukon láttak olyan berendezést, amelyet alkalmasnak találtak arra, hogy azzal a pécsi szénmosóban is csökkenthetik a vízzel elfolyó széniszap mennyiségét. a megvásárolt gépet ez év elején szovjet szakemberek irányításával felszerelték. a néhányheti tapasztalat igen kedvező. bár az iszapcentrifuga a bejáratás miatt több hónapig csökkent teljesítőképességgel dolgozik, óránként máris 30 tonna víztelenített széniszapot „termel”, a centrifugán átfolyó víz most már csak a legfinomabb szénrészecskéket viszi magával és az eddigi eredmények szerint évente mintegy 50.000 tonnával kevesebb széniszap kerül a zagytavakba.

a pécsi szakemberek olyan eljárásokkal kísérleteznek, amelyekkel a szovjet iszapcentrifugán átjutó legfinomabb szénszemcsék is megköthetők. a végső céljuk az, hogy a mosóban teljesen zárt folyamatot hozzanak létre és a mosás után minden szenet azonnal értékesíteni lehessen. /mti/

bb 42. kerti sóska és eszkimó-paraj érkezett a főváros környéki kertészetekből

i n. j. /gg/m/ká

1963. március 6.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi hámán kató téri piacra szerdán 13 vagon és 27 tehérgépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon tojás, egy vagon ecetes paprika és két vagon ciktróm.

a főváros környéki kertészetekből kerti sóska és eszkimó-paraj érkezett. a nagylevelű kerti sóska kilónként 4-4.80, az eszkimó-parajt 2.40-3.80 forintért hozták forgalomba. /folyt. köv./

11,25/m

- 14 -

KK

bb 42. /kerti ... 1. folyt./ m

a céklarépat kilónként 3, a fejeskáposztát 2.40, a kelkáposztát 2.60, a karalábét 3, a petrezselyem gyökeret 4.80, a sárgarépat 2.80, a gumós zellert 5.40 forintért árusították. a csomózott, vegyes zöltséget csomónként 2.80 forintért adták. az elsőosztályu ecetes paprikát kilónként 8, a másodosztályut 7.20 forintért árusították. /mti/

bb 26. tavaly több mint másfélmillió kötetet kölcsönöztek a békés megyei könyvtárak

1 vid/fm/m/fm

1963. március 6.

békés megyében 270 községi könyvtár munkáját irányítja a békéscsabán működő megyei könyvtár. tavaly a megyében mintegy 60.000 olvasó több mint másfélmillió kötet - az előző évinél csaknem 300.000 -rel többet - kölcsönzött. a könyvtárak azon munkálkodnak, hogy az ötéves terv végére a lakosság 15 százaléka beiratkozzék a könyvtárakba. jelenleg máris a 12.7 százaléknál tartanak. /mti/

bb 43. a művelődésügyi minisztérium

gg/m/cz

1963. március 6.

középiskolai oktatási vitája keretében a fizikai és matematikai szakbizottság tagjai kedden megtekintették a központi fizikai kutató intézetet és utána eszmecsere folytattak alapvető fontosságú elvi és módszertani kérdésekről, tudományos életünk néhány kiemelkedő képviselőjével. a megbeszélésen részt vettek többek között: lugossy jános miniszterhelyettes, szarka józsef az országos pedagógiai intézet főigazgatója, kertész lászló, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának munkatársa. az ankét résztvevőit jánossy lajos akadémikus, a központi fizikai kutató intézet igazgatója látta vendégül.

a vita a középiskolai, matematikai és fizikai oktatás gyakorlati és szemléleti vonatkozásairól folyt. a felszólalók az oktatásügyi reform keretében készült tanterv-javaslatot bírálták. /mti/

11,45/m

- 15 -

KK

bb 17. harc az alkoholizmus ellen - vannak akik önként vállalják az elvonókurát

i hi/tm vm sr

1963. március 6.

egy évvel ezelőtt - a kormány határozata alapján - ország-
szerte létrehozták az alkoholizmus elleni társadalmi bizottságo-
kat. ezek a szervek azóta valamennyi megyében és a fővárosban is
megalakultak. mint a munkájukról készített összefoglaló jelentés
megállapítja, a bizottságok igen sokoldalúan és szervezeten
foglalkoznak az alkoholizmussal kapcsolatos feladatokkal, bár
eleinte főleg az egészségügyi intézkedések - ambuláns rendelők,
kijózanító szobák létrehozása - kerültek előtérbe. nemcsak az
állami szervek, hanem a társadalmi bizottságok is ezt tekintik
elsődleges feladatnak, mert - mint az alkoholizmus elleni or-
szágos bizottság is hangoztatja - hiába fejtenek ki a társadalmi
szervek propaganda munkát az alkoholisták körében, ha ugyanakkor
a gyógyítás lehetőségét helyileg nem biztosítják.

jelenleg országosan 40 ambuláns-rendelő működik, ami még
távolról sem kielégítő. a társadalmi bizottságok véleménye szerint
is további intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a gyógyulni szán-
dekozó alkoholisták megfelelő időtartamu elvonókurán vehessenek
részt.

a kényszerelvonásra javaslatot tevő orvosi bizottságok
szervezését is megkezdtek, sőt néhány megyé-ben már munkához is
látta. örvendetes jelenség, hogy a kényszerelvonásra javasolt al-
koholisták közül számosan elhatározták, hogy önként vállalják az
elvonókurát. igen szervezett munkát végeznek a győr, komárom,
nógrád, fejér és csongrád megyei társadalmi bizottságok, amelyek
nyilvántartást készítettek az alkoholistákról, megszervezték gon-
dozásukat, elvonókurára irányítják őket, stb. több megyében a
társadalmi bizottság fogadóórákat tart az alkoholisták és család-
tagjai részére. csongrád megyében, továbbá ózdon és miskolcon, a
bizottság javaslatára több italboltot talponállót megszüntettek,
az üzemi művelődési otthonok többségében, valamint a büfékben meg-
szüntették a szeszesital árusítását.

ebben az esztendőben tovább folytatják az alkoholizmus
elleni széleskörű propagandát. a szot és a szakszervezetek - köz-
ponti előadásanyag alapján - termelési értekezleteken, szakszerve-
zeti taggyűléseken foglalkoznak majd az alkoholizmus káros hatásaival.
a megyeszékhelyeken egy-egy hónapig nyitvatartó kiállításokon
mutatják be az iszákosság okozta üzemi baleseteket s helyet kap
ez a téma a munkásakadémiák programjában, valamint a munkásvédelmi
órségekről készülő kisfilmben is.

/folyt.köv./

12.05

- 16 -

12/5

/bb 17. harc az.....1.folyt./vm

az ifjúság egészséges életmódjára, az alkoholmentes, kul-
turált szórakozásokra nevelő kiadvány is napvilágot lát, amely az
alkoholizmus egészségügyi és erkölcsi ártalmait tartalmazza majd,
ismerteti továbbá az üdítőitalok frissítő hatását, biológiai
értékét.

az alkoholizmusnak a családokon belüli romboló hatásáról
tájékoztat a „nőknek az alkoholról”, című kiadvány, amelynek fel-
használásával az üzemi nőbizottságok, területi nőszervezetek
az asszonyoknak ankétot rendeznek. a nőakadémiák tematikájában
szintén szerepelnek az alkoholizmus elleni harc feladatai./mti/

- . -

bb 18. gimnazisták házboltja hódmezővásárhelyen - százezer forintos
forgalom fél év alatt

vid tr vm fm

1963. március 6.

a hódmezővásárhelyi kossuth zsuzsanna gimnáziumban második
éve működik szép eredménnyel a diákok házboltja. a szépen berende-
zett, takaros kis üzletben a mosóportól kezdve a péksüteményekig
cukorkákig és a fűzetekig mindent megvásárolhatnak a tanulók
sajátmaguk és szüleik háztartása részére. az árusítást is maguk a
diákok végzik, miközben megismerkednek a pénzkezeléssel, az egyes
árucikkkel is. valamennyi vásárlónak külön lapja van, amelyen
feltüntetik vásárlásaik értékét. ennek alapján az év végén visz-
zatérítést kapnak.

a gimnazisták házboltja a múlt évben százhatvanezer forin-
tot forgalmazott, az idén pedig már közel járnak a százezer
forinthez. ennek az összegnek öt százaléka az ifjúságé, a pénzből
országjáró kirándulásokat rendeznek majd a vakációban./mti/

- . -

bb 21. harminc pedagóguslakás épül a vas megyei falvakban

vid fm/tné vm fm

1963. március 6.

a vas megyei községek tanácsai elhatározták, hogy pedagógus-
lakásokat építenek a községfejlesztési alapról és társadalmi munkával
a művelődésügyi minisztérium 60.000 forinttal támogatja egy-egy
lakás elkészítését. ebben az évben a megyében harminc pedagógusla-
kás kerül tétő alá. a két szobás összkomfortos családi otthonok
nagy részét a körzeti iskolák székhelyén létesítik.

a munkát tavasszal kezdik meg./mti/

- . -

12, 10/m

- 17 -

12/6

bb 35. tíz év alatt ötszörösére nőtt az „ötezer literes,, tehenek száma baranyában

vid/j/m/ká

1963. március 6.

baranya megyében, az ország egyik leghiresebb szarvasmarhatenyésztő vidékén, 320 „ötezer literes,, tehenet tartanak nyilván az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek. ezek mind olyan jószágok, amelyek egy év alatt ötezer liter vagy ennél több, nagy zsirtartalmu tejet adtak. számuk körülbelül ötszöröse a tíz évvel ezelőtt nyilvántartott „ötezer literes,, tehenek,,.

a törzskönyvi felügyelőség egyébként majdnem 8.000 jól tejező tehenet tart ellenőrzése alatt a megyében. közöttük most szerepelnek először a svájc-ból importált szimentáli tehenek, illetve azok utódai: összesen 65 állat. igaz, hogy a törzskönyvezett tehenek csupán egy részét képezik az egész állomány, számuk gyarapodása és termelésük növekedése mégis jól mutatja a nagyüzemi szarvasmarha-tenyésztés fejlődését. különösen áll ez a szövetkezeti gazdaságokra. a törzskönyvi ellenőrzés alá vont termelőszövetkezeti tehenek tejhozama egy esztendő alatt több mint 100 literrel emelkedett. /mti/

...-

bb 39. 6000 permetezőgéppel segítik a földművesszövetkezetek a háztáji gyümölcstermelőket szabolcsban

vid/j/m/ká

1963. március 6.

szabolcs-szatmár megyében több mint 30.000 hold nagyüzemi gyümölcsöst gondoznak a szövetkezetek. az egész falvak határára kiterjedő almáskertekben teljes lendülettel megindult a tavaszi munka: metszik, tisztogatják a fákat, s felkészültek a vegyi védelemre. több mint 300 vagon permetező anyagot, többnyire kén és olaj tartalmu szereket tároltak. ugyanakkor nagy gondot fordítanak a házi kertek védelmére is. a gazdák ehhez a társadalmi és tömegszervezetektől hathatós támogatást kaptak. a téli időszakban csaknem 60 kertész, mérnök és technikus járta a falvakat, megtanította a szövetkezeti tagokat a helyes metszésre. a tíz csaknem 100 előadást tartott a megyében, a hazafias népfront pedig 100 községben rendezett gyakorlati és filmbemutatót a gyümölcstermelésről. az oktatás eredménye, hogy a házi kertekben is megyszerte jól haladnak a metszéssel, faápolással. a földművesszövetkezetek gépekkel segítik a dolgozó parasztokat. az idén több mint 6000 háti permetező, kis teljesítményű, könnyen kezelhető porozógépeket és egyéb felszerelést kölcsönöznek a háztáji gazdaságoknak, hogy azok is export minőségű gyümölcsöt termelhessenek. /mti/

...-

12.30

- 18 -

PK

1963

bb 20. a pankotai állami gazdaság vezetői elvállalták a gyengén gazdálkodó magyartési tsz irányítását

vid j vm ká

1963. március 6.

csongrád megye közös gazdaságai közül a leggyengébb eredményt a magyartési lenin tsz érte el. a kis község szövetkezete több mint 2 millió forintos veszteséggel zárta az esztendőt. a sikertelenség az aszályon kívül elsősorban azzal magyarázható, hogy a szövetkezet elnöke nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, nem hallgatta meg a tagok véleményét s figyelemre sem méltatta gazdátársai tapasztalatait, tanácsait, önkényesen döntött sok fontos kérdésben.

a szövetkezet zárszámadási közgyűlésén leváltották a vezetőséget, s egyben felkérték a szomszédos országos híri pankotai állami gazdaság igazgatóját: molnár sándort, főagronómusát: kovács jánost és főállattenyésztőjét: gerébi józsefet, vállalja el a tsz irányítását. az állami gazdasági vezetők készségesen eleget tettek a kérésnek és eredeti beosztásuk megtartása mellett már munkához is láttak a szomszédos szövetkezetben. /mti/

...-

bb 29. évi 850 ezer forint megtakarítás a mosonmagyaróvári timföldgyárban

vid tr vm ki

1963. március 6.

a mosonmagyaróvári timföldgyárban a műszaki fejlesztés során a hagyományos szakaszos keverésről folyamatos keverési módszerre térnek át. az új módszer lehetővé teszi a teljes automatizálást, javítja a timföld minőségét is és csupán villamos energiában évente 850 ezer forint megtakarítást jelent a gyárban. így az 1.2 millió forint beruházás, amelyet az új módszerre való áttérés tesz szükségessé, másfél év alatt megtérül. ez év második felében már folyamatos keveréssel működik az üzem. /mti/

...-

bb 33. tbc-s betegek otthona a debreceni határban

i vid fm vm fm

1963. március 6.

a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a város határában, az állami gazdaság területén lévő volt megyeri-kastélyt tbc-s betegek otthonává alakíttatja át. az intézményt 1964 második felében adják át rendeltetésének. /mti/

12.40

- 19 -

PK

bb 30. emlékalbumot küldenek névadójuknak az aranyosapáti gagarin ifjusági tsz tagjai

i vid fm vm fm

1963. március 6.

a gagarin nevét viselő aranyosapáti ifjusági termelőszövetkezetben dolgozó uttorók levélben köszöntötték kis gazdaságuk névadóját. gagarin közvetítésével baráti levelezésbe kezdtek szovjet pionirokkal is. az aranyosapáti pajtások elhatározták, hogy fényképeket készítenek az ifjusági szövetkezet tagjainak munkájáról, iskolájuk életéről, községük fejlődéséről. a képeket albumba kötik s azt megküldik a világ első űrhajósának. /mti/

- . -

bb 32. csomagoló és osztályozó színek épülnek szolnok megye nagy zöldségtermelő gazdaságaiban

vid j vm ká

1963. március 6.

szolnok megye zöldségtermelő termelőszövetkezetei most kötik az ideai szállítási szerződéseket a felvásárló szervekkel. azok a közös gazdaságok, amelyek nagy területen foglalkoznak kertészettel, a szövosz-tól csomagoló és osztályozó színeket kapnak. egy-egy szin 240 négyzetméter alapterületű, vasváz, palatető épület lesz. értéke megközelíti a 100.000 forintot és 5 év után a termelőszövetkezet tulajdonába megy át. az idén már korszerű épületben csomagolja, osztályozza kertészeti növényeit a vezényi tiszamenti tsz, amely 500 holdon foglalkozik kertészettel. zöldségosztályozót kap a kőteleki ezüstkalász és a jászszentandrás petőfi tsz is. /mti/

- . -

bb 36. pedagógusklub szarvason

i vid fm vm fm

1963. március 6.

szarvason tessedik sámuelről elnevezett pedagógusklubot nyitottak meg. az itt tevékenykedő tanárok, tanítók elhatározták, hogy pedagógiai, természettudományi, népművészeti, zenebarát és irodalmi szakkört alakítanak. az utóbbi szerkeszti majd a pedagógus szakszervezet járási lapját, a pedagógus hiradót. a klub tagjai segítik majd a termelőszövetkezetekben végzett kulturális munkát is. /mti/

- . -

13, 15/m

-26-

bb 27. szindinamika, fiziológiai szünet, pihenő pad a miskolci pamutfonóban

vid/tr/m/ki

1963. március 6.

a miskolci pamutfonóban az utóbbi években a korszerű gépek üzembehelyezésével nemcsak a termelés növekedett jelentősen, hanem a fonók helyzetét is számottevően javították. így például az üzemen fodrászatot létesítettek, a háziipari szövetkezet pedig szemfelszedő részleget nyitott. fűszer- és élelmiszerszállítást is a helyi üzletben vásárolhatják meg, s az előre megrendelt árukat várakozás nélkül vehetik át. ezenkívül mozgó könyvtár, nemrégiben átadott új öltöző fürdő, üzemi étterem szolgálja kényelmüket. az utóbbi hetekben további intézkedésekkel többféle módon gondoskodtak a dolgozók érdekeinek, munkakedvének fokozásáról. a gyűrűs fonóüzemben például az ugynevezett szindinamika alkalmazásával a munkahely falait különböző színűre, drappra, citromsárgára, rózsaszínűre festették, mert ezek a színek a tapasztalat szerint nyugtatóan hatnak a dolgozókra. a fonógépek közelében pihenő padokat szereltek fel, s ezekre a fonók szabad idejükből leülhetnek, így a nyolcórás műszakot nem kell teljesen lábon tölteniük. a keresztorszó üzemen részben bevezették az ugynevezett fiziológiai szünetet. az itt dolgozók, ha elfáradnak, szünetet tarthatnak, hogy újult erővel folytathassák munkájukat. az új intézkedések az eddigi tapasztalatok szerint kedvezőek. a dolgozók frissebbek, nagyobb kedvvel végzik munkájukat, s a termelésben egyáltalán nem következett be visszaesés. /mti/

- . -

bb 41. kétszáznegyvenkilencmillió forintot takarítottak meg tavaly az ujitásokkal az ém vállalatok

ki sb/tr/m/vg

1963. március 6.

az építésügyi minisztérium értékelte az ujitási mozgalom multiévi eredményeit. a tárca vállalatainak dolgozói tavaly 15.000 ujitási javaslatot nyújtottak be és a bevezetett ujitásokkal 249 millió forintot takarítottak meg. a minisztérium iparigazgatóságainak ujitási versenyében a betonelemgyártó iparág érte el a legjobb eredményt. az elemgyárak dolgozóinak javaslatára megvalósított ujitások mintegy 75 millió forint értékű megtakarítással segítették az iparág munkáját. /mti/

- . -

13, 23/m

- 21 -

bb 45. időjárásjelentés

gg/m

1963. március 6.

a meteorológiai intézet jelenti március 6-án, szerdán 13 órakor:

csapadékmentes idő

az atlanti óceán térségéből meleg légtömegek áramlanak kontinensünkre és lassan kiszorítják az eddig uralmon levő hideg levegőt. hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, ezekből a délelőtti folyamán néhány helyen jelentéktelen mennyiségű hó is hullott. a nap általában 4-8 órán keresztül sütött. napközben a hőmérséklet plusz 3- plusz 7, sőt somogyszobon plusz 8, marcaliban és poroszlón plusz 9 fokig emelkedett. ma a hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak. a tiszántul egyes helyein csak mínusz 2- mínusz 3 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. a dunántulon és az északi hegyvidéken viszont voltak helyek, ahol mínusz 10- mínusz 11 fokos fagyok keletkeztek. magasabb hegyeiken nem volt olvadás, a hóréteg vastagsága alig változott. ma délelőtti országszerte derült, párás az idő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke plusz 1.5 fok volt, a sokévi átlagnál 2.2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: párás, éjjel és a reggeli órákban helyenként ködös idő. többórás napsütés, mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3- mínusz 7 fok között, nyugaton és északon helyenként mínusz 7 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 6- plusz 10 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtti 11 órakor budapestnél 145 centiméter. /mti/

bb 37. javítják az élelmiszerek termelésének egészségügyi ellenőrzését

1 tó/tm/m/vg

1963. március 6.

az élelmiszeripar közvetlen fogyasztásra termelő ágazataiban működő egészségügyi ellenőrző szolgálat mintegy 160 szakemberének - állatorvosoknak, higiénikusoknak - nagymértékben köszönhető, hogy az elmúlt négy évben - az ipar hibájából nem fordult elő tömeges ételmérgezés. /folyt.köv./

14.05

- 22 -

bb 37. /javítják ... 1. folyt./ m

az egész élelmiszeripar termelése a 20 éves távlati tervek szerint mintegy három és félszeresére, az ételek elkészítését könnyítő, a táplálkozás korszerűsítését legjobban segítő konzerv és hűtőipar termelése pedig 10-20-szorosára növekszik. ilyen feladatok megoldásához átalakításra szorul az egészségügyi ellenőrző szolgálat munkája is. előtérbe kerül a megelőzés, megsokszorozzák a gyártásközi mikrobiológiai ellenőrzést, azonban egyre több gondot fordítanak a nyersanyag-termelő helyek egészségügyi ellenőrzésére. az ipar higiénikusai segítséget adnak a mezőgazdasági nagyüzemeknek az egészségügyileg kifogástalan, fertőzésveszélytől mentes termelési körülmények kialakításához. a tejpári higiénikusok máris sok termelőszövetkezet tehenészetét ellenőrzik és segítik rendszeresen. jó eredménnyel dolgoznak a baromfi és a husipari ellenőrző szolgálat szakemberei is. munkájuk eredményeként az ellenőrzött helyekről fertőzésmentes nyersanyagot kap a dolgozó ipar.

bevezetnek olyan vizsgálatokat, amelyekre eddig nem volt módjuk, pedig elengedhetetlenek a táplálkozás korszerűsítéséhez. napirendre tűzik például egyes növényi és állati eredetű élelmiszer nyersanyagok tápanyag és vitamintartalmának megállapítását, vizsgálják az élelmiszer késztermékek tárolásának, csomagolásának és szállításának legmegfelelőbb módját, s az eddiginél nagyobb gondot fordítanak a raktári kártevők, paraziták és rágcsálók elleni védekezésre. a megnövekedett feladatok elvégzéséhez korszerűsítik a vizsgálati módszereket is. /mti/

bb 38. többszáz értékes tárggyal gyarapodott a sprroni bányászati muzeum

vid/tr/m/fm

1963. március 6.

a sprroni központi bányászati muzeum munkatársai rendszeresen kutatják azokat a berendezéseket, tárgyakat, amelyek a magyar bányászat fejlődését szemléltetik. egy év alatt 670 ilyen értékes tárggyal gazdagodott a muzeum gyűjteménye. többek között a nehézipari minisztérium szénbányászati főigazgatóságának támogatásával sikerült megszerezni az országban egyedülálló, gőzzel hajtott függőleges akna-szállítót. a gépet az ajkai ármin-aknában 1903-ban helyezték üzembe. a berendezést az aknaszállító kasokkal együtt helyreállítják.

a bányászati muzeum - a technikai berendezéseken kívül - megkezdte a „bányászat a művészetben”, címmel, a bányászok életét, munkáját bemutató szobrok és festmények gyűjtését is. /mti/

14.30

- 23 -

KK

bb 34. automatával szerelik fel a dunaujvárosi lemezhasító gépsort
vid tm vm ki 1963. március 6.

a dunaujvárosi hideghengerműben befejezéshez közeledik annak a gépsornak a szerelése, amely a meleghengerműből kapott széles lemeztekercseket bontja, egyengeti és keskeny szalagcsikokra hasítja.

a szerelés alatt álló gépsor négy fontos egységét: az egyengető gépet, a behúzó görgőt, a lemezszél-darabolót és a felcsévéelőt a legkorszerűbb automata berendezés működteti majd. ezzel a négy gépegység forgási sebességét összhangba hozzák, ha a gépek bármelyike meghibásodik, akkor az előző gép, vagy gépek önműködően megállnak./mti/

bb 40. egy sásdi nagycsalád története - érdekes néprajzi pályamunkákkal készülnek a baranya megyei ifjusági kulturális seregszemlére

vid tr vm fm

1963. március 6.

baranya honismereti szakkörrel változatos témák feldolgozására készülnek a steinmetz miklós kulturális seregszemle néprajzi pályázatára.

sásdon például a község egyik régi nagy családjának 1890-1910 közötti történetét írták meg. a kiválasztott család jobbágyelődői már az 1700-as években is sásdon éltek és így leszármazottaik az erre a vidékre jellemző sok eredeti népszokást őrizték meg. a pályamunka legfőbb adatszolgáltatója a 62 éves pintér józsef, aki jelenleg a sásdi termelőszövetkezet dolgozója, a honismereti szakkör tagja. az ő közreműködésével írták le a birtoklás, a gazdálkodás, a jövedelemelosztás módját, a családi funkciók elosztásának egykori sajátosságait. a tanulmány tartalmazza a népi építkezés, a régi butorzat és a háziipari eszközök jellegzetességeinek leírását. az ősi népdalokat magnetofonszalagokon rögzítették, a népviseleti leírásokat régi fényképekkel, rajzokkal illusztrálták.

abaligetén a szénégetők, hidason pedig az odatelepült székelyek történetét, viseletét, népművészetét és szokásait dolgozták fel. felsőmindszenten ujkéletű népballadákat vettek magnetofonszalagra s azoknak történeti forrását is felkutatták./mti/

14,55/m

- 24 -

bb 31. jól bevált az első hazai hidrogénhűtéses generátor - nyitva az ut a nagyobb teljesítményű hazai gépegységek gyártásához

vid/tm/m/ki

1963. március 6.

bár még csak kísérletként működik az oroszországi erőmű harmadik gépegysége, február eleje óta mégis ugyszólván zavartalanul és teljes kapacitással termel. az ötven megawattos gépegységnél sok műszaki újdonságot alkalmaznak. ezek közé tartozik az első hazai hidrogénhűtéses generátor, a klement gottwald gyár készítménye. a szovjet erőműveknél kiválóan bevált eljárást a szovjetunióban tanulmányozta a gyár több szakembere, majd szovjet dokumentáció alapján készítették el a berendezést. a korszerű gépnél nem levegőt, hanem hidrogént használnak hűtésre. a hidrogén fajsúlya ugyanis lényegesen kisebb, mint a levegőé, s jobb a hőelvezető képessége. így az ugynevezett surlódási veszteség sokkal kisebb. a generátor egy százalékkal jobb hatásfokkal működik, mint a hasonló teljesítményű levegőhűtéses generátorok. ezzel oroszországon a tervek szerint évente egymillió forint értékű szénmegtakarításra számítanak.

ennél is jelentősebb azonban, hogy az új berendezés - amely a többhetes próba után jól bevált-megnyitotta az utat a gazdaságosabban működő, korszerűbb, nagyobb teljesítményű hazai gépegységek gyártásához. ugyanis száz megawattos, vagy ennél nagyobb gépegységhez csak hidrogénhűtéses generátort alkalmazhatnak./mti/

bb 44. az ogonyok című szovjet hetilap

k sr/tr/m/sr

1963. március 6.

ezévi legutóbbi számában kétoldalas összeállítást közölt az ország-világ szerkesztősége munkatársainak tollából, a magyar-szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 15. évfordulója alkalmából./mti/

15.05

- 25 -

pek

bb 46. a kisipari szövetkezetek tavaszi-nyári divatbemutatója a gellért szállóban

t kf/kf/m/ki

1963. március 6.

a budapesti textilruházati kisipari szövetkezetek divatszalonzai, az okisz tervező laboratóriumával közösen március 9-12. között divatbemutatót rendeznek a gellért szállóban. a bemutató anyagát - mintegy 180 női, férfi és gyermek ruha modell egy részét - szerdán délelőtt tájékoztatón ismertették a sajtó munkatársaival. ezzel kapcsolatosan jakkel ferenc a budapesti textilruházati kisipari szövetkezetek elnökhelyettese beszélt a mérték szerint dolgozó üzlethálózatuk tevékenységéről, eredményeiről. elmondotta többek között, hogy az országban több mint 600 - budapestben 224 - ilyen fiók működik. a hálózatot évenként mintegy 10-15 új fiókkal bővítik, s ezek zömét a fővárosban a külső kerületekben nyitják meg. a tájékoztató után a szövetkezetek „felvonultatták”, legsikerültebb tavaszi-nyári férfi és női ruhamodelljeiket.

a divatbemutatót a közönség szombaton este 7 órakor, vasárnap délelőtt 10, délután 4 és este 7 órakor, hétfőn és kedden pedig délután 4 és este 7 órakor tekintheti meg a gellért szálló teaszalójában. /mti/

...-

bb 47. árubemutató a vágóhidon a mezőgazdasági üzemek vezetői részére

vid/j/m/ká

1963. március 6.

érdekes bemutatót rendeztek kedden a tatabányai, szerdán pedig a dorogi vágóhidon. a komárom megyei tanács felvásárlási osztályának kezdeményezésére a környező termelőszövetkezetek, állami gazdaságok vezetőit, állattenyésztési brigádvezetőit meghívták a vágóhidakra, hogy lássák: üzemükből milyen áru kerül a fogyasztók asztalára? a bemutatón egyúttal megvitatták, hogyan kell korszerű zooteknikai módszerekkel úgy nevelni az állatokat, hogy a megváltozott igényeknek megfelelően a hús ne legyen zsírral, faggyuval átszóve. bemutatták, hogyan dolgozzák fel a vágóhidon az állatokat, és milyen nagy veszteséget okoz, ha tuletetéssel akarnak a termelők súlynövekedést elérni. ilyenkor az egyébként első osztályú áru nem egyszer másodrendűvé válik. bemutatták azt is, milyen nagy kárt okoz a higiéniai követelmények elmulasztása. megállapodtak abban, hogy amikor a termelőszövetkezetek új takarmányozási módszert vezetnek be, kérésükre a vágóhidon szakvéleményt adnak a hús minőségéről. hasonló bemutatókat rendeznek a megyében a termelőszövetkezeti tejkezelők számára, s ezeken utmutatást adnak a helyes fejési módszerekre. /mti/

15.15/a

...-
- 26 -

bb 48. az ország valamennyi nagykereskedelmi vállalatánál bevezetik az áru mozgatását gyorsító rakodólapos rendszert

vid/te/m/ki

1963. március 6.

zalaegerszegen az ország 25 nagykereskedelmi vállalatának, tudományos intézetének vezetői, illetve munkatársai kétnapos tanácskozáson vitatták meg a zala megyei fűszer- és édesség nagykereskedelmi vállalat zalaegerszegi raktárában országosan először alkalmazott rakodólapos árutárolási és áruszállítási módszer előnyeit. ennek az a lényege, hogy az árut körülbelül egy négyzetméter nagyságú deszkából készült sík lapra rakják, s azt emelővillás rakodó, illetve elektromos targonca segítségével gyorsan, könnyen mozgathatják. ezzel a módszerrel egy tengerautó megrakása vagy az áru lerakása a korábbi egy órától 20 percre csökkent.

a tanácskozáson a belkereskedelmi minisztérium szakemberei hangsúlyozták, hogy a zalaegerszegi tapasztalatokat hasznosítva az ország valamennyi élelmiszeripari - elsősorban a fűszért vállalatoknál - utána a vasműszaki, majd a ruházati és papíripari vállalatoknál fokozatosan bevezetik a rakodólapos tárolási és belső árumozgatási rendszert. az ujonnan épülő, vagy építés alatt levő raktárakat már ilyen rendszerre tervezik. /mti/

...-

bb 49. ujságírók az építésügyi miniszternél

k sb/tr/m/vg

1963. március 6.

dr. traumann rezső, építésügyi miniszter szerdán délelőtt fogadta a magyar ujságírók országos szövetsége ipari és közgazdasági szakosztályának vezetőségét és az építőiparral foglalkozó ujságírókat. az építésügyi miniszter válaszolt a sajtó képviselőinek kérdéseire és tájékoztatta őket az építőipar időszerű feladatairól, terveiről. /mti/

...-

bb 50. nőnap ünnep a földművelésügyi minisztériumban

k.f.m./m/ká

1963. március 6.

losonczy pák földművelésügyi miniszter szerda délelben a nemzetközi nőnap alkalmából 83 mezőgazdaságban dolgozó nőnek nyújtotta át a „kiváló termelőszövetkezeti tag,,, „a mezőgazdaság kiváló dolgozója,, és „az állami gazdaságok kiváló dolgozója,, kitüntető jelvényt. /folyt.köv./
16.35-lm - 27 -

ME

bb 50. /nőnap ... 1. folyt./ m

a kitüntetettek termelészövetkezeti tagok, állami gazdasági, vállalati, oktatási és kutatási intézmények dolgozói. a földművelésügyi miniszter üdvözlő beszédében méltatta a mezőgazdaságban, különösen a termelészövetkezetekben dolgozó nők áldozatos munkáját. /mti/

-. -

bb 51. könyvbarát napok győr-sopron megyében

vid tr vm fm

1963. március 6.

a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottsága és az írószövetség rendezésében szerdán könyvbarát-napok kezdődtek a megyében. patkó istván és fábián zoltán írók felkeresték a termelészövetkezeteket, üzemeket, családokat, a soproni erdészeti és faipari egyetemet, ahol elbeszélgettek olvasóikkal.

a tervek szerint győr-sopron megyében minden hónapban egy-két alkalommal sor kerül majd az írók és olvasók találkozására. /mti/

-. -

bb 52. az elektronikus számítógép kohászati alkalmazásának lehetőségeiről és a gazdaságos termelésről tanácskoztak a műszaki és közgazdász fiatalok a dunai vasműben

vid te-lm ki

1963. március 6.

a dunai vasmű művelődési házában kedden és szerdán mintegy 150 műszaki és közgazdász fiatal vitatta meg a gazdaságos termelés időszerű kérdéseit és a fiatalok problémáit. az elhangzott vitaindító előadások után legtöbb szó esett a fiatal műszakiak szakmai ismereteinek fejlesztéséről, majd gyárrészlegenként ismertették a legfontosabb teendőket. a fiatalok többek között részt vesznek az olajbefejtéses vasgyártás bevezetésében, a sav- és lugálló acélok folyamatos termelésének megszervezésében és segítenek a hideghengerműben a spirálcső hegesztő berendezések üzembehelyezésénél.

/folyt.köv./

15.55/a

- 28 -

HE

bb.52./ az elektronikus..... o folyt. / Lm

a szerdai tanácskozás egyik érdekes témája az elektronikus számítógép kohászati alkalmazásának lehetősége volt. a dunai vasmű dolgozói közül heten már elvégezték az elektronikus számítógép-programozási tanfolyamot. jelenleg háromtagú kutatócsoport foglalkozik a vasműben ezzel a kérdéssel, mert a magyar vaskohászat részére érkező elektronikus számítógépet a dunai vasmű is igénybe veszi. a tervek szerint először a nagyolvasztómű és a kokszolómű elegyösszetételét, a tüzállóanyaggyár egyes présgépeinek programozását akarják a gép segítségével feldolgozni.

a tanácskozás végén 19 mérnöknek és 6 technikusnak adták át a kiváló ifju mérnök, illetve a kiváló ifju technikus oklevelet. /mti/

-. -

bb. 53. több mint 80 ezer nő tanul a dolgozók iskoláiban - csaknem ezer óvoda nyílt tíz év alatt hazánkban

i/vt/gk/rj sr

1963. március 6.

a statisztikai adatok igazolják, hogy magyarországon a lakosság több mint 50 százaléka nő. államunk mindent megtesz, hogy könnyítse a dolgozó nők helyzetét, munkájukat. ezt a célt szolgálják többek között azok az elmúlt hónapokban nyilvánosságra hozott intézkedések, amelyeknek egyik igen jelentős eredménye, hogy 12-ről 20 hétre emelték a szülési szabadság időtartamát. egyidejűleg rendelet jelent meg, amely lehetővé teszi, hogy - a dolgozó nő kérelmére - munkahelyének vezetője a szülési szabadság letelte után a kisgyermek 3. életévének betöltéséig fizetés nélküli szabadságot engedélyezzen. ezek csak a legujabbak.

évről-évre bővül hazánkban a bölcsődék és csecsemőotthonok hálózata. az ilyen intézmények száma tíz év alatt több mint 600-al növekedett. jelentősen nőtt az óvodák száma. 1952-ben 2072 óvoda volt az országban, amelyekben 130 056 gyermeket gondoztak, ma már az óvodák száma meghaladja a 3050-et, s ezekben csaknem 178 ezer kisgyerekről gondoskodnak.

az általános iskolai napközi otthonok működése ugyancsak enyhíti a szülők, elsősorban a dolgozó anyák gondjait. 1952-ben a napköziben elhelyezett általános iskolások száma még a 20 ezret sem érte el, az 1962-es statisztika szerint viszont már meghaladja a 145 ezret. /folyt.köv./

16.05/a

- 29 -

HE

bb. 53. / több mint1. folyt./rj

ez a szám az összes általános iskolai tanulóknak csaknem 10 százaléka val azonos. a hosszabb időn át tartó, nagy mezőgazdasági munkák idejére országsszerte megszervezik a nyári /idény/ napköziket, ahol elsősorban a dolgozó paraszt szülők gyermekeit gondozzák, látják el. a múlt esztendőben a nyári napközikben több mint 30 ezer gyerekről gondoskodtak.

napi munkája mellett mind több nő vállalja a tanulást az esti iskolákon. az általános és középiskolák esti tagozatán az idei oktatási évben több mint 80 ezer nő gyarapítja ismereteit. ez kívül csaknem 14 ezer nőhallgatója van az alapismereti tanfolyamoknak, illetve az általános iskolák öthónapos mezőgazdasági tagozatának./mti/

--

bb. 54. a máv vezérigazgatósága közli

h/nbj/rj vg

1963. március 6.

hogyan dombóvár-godisa állomások között folyó pályaeépítési munkák miatt március 11-től az év végéig az alábbi vonatok közlekedését korlátozza, illetve a menetrendjét módosítja:

dombóvár-godisa-komló viszonylatban közlekedő 6132-es számú vonat dombóvárról indul ~~7.19-kor~~ 7.19-kor, ellenirányban a 6133-es számú vonat godisáról indul 7.52-kor. közlekedését godisa-dombóvár állomások között beszünteti, helyettük a vonatok menetrendjében vonatpótló autóbuszjáratokat indít.

budapest-dombóvár-pécs viszonylatban közlekedő 1902 számú gyors vonat budapest déli-pályaudvarról jelenleg 6.25-os indulás helyett 8.15-kor indul, s a menetrendje a későbbi indulás szerint módosul./mti/

--

16.30/a

- 30 -

NE

bb.55. nagy sikerrel indult a „kis karácsonyi”, könyvvásár

i/sr/a sr

1963. március 6.

mindössze néhány napja, hogy érvénybe lépett a könyvesboltokban az árleszállítás és máris megállapítható: nagy sikernek örvend. 36 fővárosi szaküzletet és nyolc üzemi könyvesboltot jelöltek ki a leszállított áru könyvek árusítására; szinte valamennyi üzletben élénk kereslet indult a különböző könyvek iránt. a szépirodalmi művek közül tulnyomórészt ady endre összes verseit, carmina burana: középkori diákdalok című kötetét, heinenak versek és prózai művek című munkáját, kaffka margit összes verseit, petőfi sándor összes költeményeit, továbbá walther von der vogelweide válogatott verseit vásárolták.

a regények, elbeszélések és egyéb szép prózai művek közül a keresettségben ugyancsak ady endre összes novellái állnak az első helyen. dickensnek mindkét regénye, a dombey és fia, és a nehéz idők, továbbá dosztojevszkijnek a kamasz című munkája, gábor andor berlini levelek és gorkij három műve: a gyermekkorom, az inasévek, az én egyetemem mellett petőfi sándor összes prózai művei és levelezése, valamint timmermans: pieter bruegel című alkotását talált a budapesti üzletekben első-sorban gazdára.

az ifjúsági és gyermekirodalom nagy választékából dickensnek a copperfield dávidja, a tudomány területéről a szovjet irodalomtudósok válogatott tanulmányai, valamint csabai tibornak kossuth lajos és az irodalom című könyvét vitték nagy számban a vásárlók a boltokból. nagyon keresettek a képzőművészettel foglalkozó írások: így barcsay jenőnek ember és drapéria, gerszi teréznek a magyar kőrajzolás története a 19. században, valamint mednyánszky lászló naplója. a történelmi könyvek közül fitz józsef - kéki béla: a magyar könyv története, kükkülei jános és a névtelen minorita krónikája, és győrfy istvánnak: matyó népviselet című munkája került a vásárlók könyvszekrényébe.

a szótárak közül eckhardt sándor: francia-magyar kéziszótára, valamint a magyar-orosz szemléltető szótár a legkeresettebb. elmondhatjuk ezt a műszaki irodalom, a zene, a színház, a film, a tánc, a természettudományok, továbbá az orvostudomány és az egészségügy körébe vágó könyvekről és vonatkozik az ismeretterjesztő művekre is.

a könyvesboltokban az elárúsítók maguk között „kis karácsonyi”-nak „nevezték el a könyvvásár március 30-án záruló időszakát. találó ez az elnevezés, mert csak a karácsonyi könyvvásárhoz hasonlítható az a hatalmas érdeklődés, ami a leszállított áru könyvek iránt tapasztalható./mti/

--

16.35/a

- 31 -

NE

bb 56. hóvirág helyett tulipán, ciklámen a nemzetközi nőnapra
tf hné-lm ká 1963. március 6.

a nemzetközi nőnapra a fővárosi kertészeti vállalat feltöltötte a 86 budapesti virágért üzletet. hóvirágot, a kedvezőtlen időjárás miatt - idén először - még nem szállítottak, helyette cserepes növényekből lesz nagy a választék. primulából 10 000, ciklámenből 8 000, tulipánból 5 000, begóniából 3 000, corallból 2 000, jácintból 3 000 cseréppel küldtek a virágüzletbe. emellett nagymennyiségű vágott virág és zöldnövény lesz a boltokban./mti/

--

bb 57. erdőekkel kötik meg a nyírségi futóhomokot - a tavaszi fásítás feladatairól tanácskoztak nyíregyházán a tömegszervezetek képviselői

vid j-lm ká 1963. március 6.

a szabolcs-szatmár megyei tanács és tömegszervezetek képviselői szerdán a tavaszi fásítás feladatairól tanácskoztak nyíregyházán. megállapították, hogy még ma is több nyírségi faluban szennyezi a levegőt a „szelek szárnyára kelt”, futóhomok. az idén nagyarányú fásítás kezdődik a nyírségben. a termelősövetkezetek a mezőgazdasági növénytermelésre alkalmatlan homokbuckákra gyorsan növekvő fafajtákat ültetnek. összesen félezer hektár területre több mint 3 millió facsemete kerül. ezenkívül fásítják a tanyaközpontokat, s nagy területeket erdősítenek a legeltetési bizottságok, községi tanácsok és vállalatok is.

a munkában részt vesznek a kisz-szervezetek, nőtanácsok, hazafias népfront bizottságok, a tit és más tömegszervezetek is. a tit például a megye minden községében előadásokat s filmbemutatókat rendez a fásításról. a kisz 30 000 fiatal részvételére számít./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

a bb 50./ nőnap.. / számu hirünk címe helyesen :
nőnap ünnepség a földművelésügyi minisztériumban.

/mti

--

16.44/a

- 32 -

NR

bb 58. nőnap műsoros előadás a hungária köruti szociális otthonban

tr-lm sr 1963. március 6.

a hungária köruti fővárosi szociális otthonban, ahol 330 idős gondozott lakik, a nemzetközi nőnap alkalmából a 14/1-es pártkörzet nőbizottsága, szerdán délután műsoros előadást rendezett. a műsorban fellépett salamon béla érdemes művész is./mti/

--

bb 59. meghalt dr. pöschl imre nyugalmazott egyetemi tanár

i bc/hné-lm sr 1963. március 6.

elhunyt dr. pöschl imre nyugalmazott egyetemi tanár, a műszaki tudományok doktora, a műegyetem gépészmérnöki osztályának volt dékánja, a műegyetem első elektrotechnikai tanszékének tanára, a népköztársasági érdemrend arany fokozatának tulajdonosa, számos tudományos egyesület elnöke és tagja, gyémánt- és vas-diplomás gépészmérnök. több mint félévszázadon át kiváló felkészültséggel, hozzáértéssel és lelkesedéssel több mérnökgenerációt nevelt: tanítványai közül többen nemzetközileg elismert tudósok, tanárok, konstruktőrök.

a kiváló tudóst és tanárt, a műszaki tudományos kiemelkedő művelőjét a budapesti műszaki egyetem saját halottjának tekinti. temetése március 8-án, 15 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb 60. i re/tr-lm sr 1963. március 6.

magyar művészek utaznak a magyar-finn baráti társaság meghívására helsinki-be, ahol április 3-án közreműködnek a hazánk felszabadulása évfordulója alkalmából rendezendő hangversenyen. birrás lilian operaáriákat és kodály-bartók dalokat énekel. gál éva és balogh ágoston a keszkenőből, a gajaneból részleteket és finn népi táncokat mutatnak be./mti/

--

16.50/a

- 33 -

NR

bb 61. a magyar kormányküldöttség visszaérkezett lipcséből
k bc/kg-lm sr 1963. március 6.

a magyar kormányküldöttség, amely apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével résztvett a lipcsei vásár megnyitásán, szerda délután visszaérkezett budapestre.

a kormányküldöttséget a nyugati pályaudvaron fock jenő, a minisztertanács elnökhelyettese, kisházi ödön munkaügyi miniszter fogadta. megjelent a fogadtatásnál siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

bb 65. vigyázatlan gépkocsivezetők - közlekedési balesetek
i b/hné-lm sr 1963. március 6.

martikán károly, a megengedettnél gyorsabban vezette a 4. kerületben a ga 51-13 rendszámú tehérgépkocsit. a váci ut és a nagyvárad utca torkolatánál nekiütközött egy álló kordélynak. serfőző istván, a kordély hajtója súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították.

a dimitrov tér és a közraktár utca torkolatánál figyelmen kívül ment át az uttesten kernács jános, 23 éves egyetemi hallgató és szücs aranka, 20 éves adminisztrátor. egy 2-es villamos elütötte őket. az egyetemi hallgató súlyosan, az adminisztrátor könnyebben megsérült. kórházba szállították őket.

galla géza szabálytalanul előzött az yb 01-44 rendszámú tehérgépkocsival a 21. kerületi kossuth lajos utca 17 számú ház előtt és elütötte must józsef, 59 éves tolatásvezetőt, aki kerékpározott. a kerékpáros könnyebben megsérült. galla géza, anélkül, hogy segítséget nyújtott volna az elgázolt embernek, tovább hajtott. bevonták vezetői jogosítványát.

a 8. kerületi csobánc utca 1 számú ház előtt egy 77-es trolibusz, amelyet fellegi károly vezetett, felhaladt a járdára, s elütötte papp imréné 28 éves és szentesi jános 53 éves budapesti lakosokat. az asszonyt súlyos, a férfit könnyű sérüléssel kórházba szállították. a vezetőtől bevonták jogosítványát./mti/

..-

17.10/a

- 34 -

110

bb. 63. előadás az osztrák középiskolai reformról
e/vt/hné/rj sr 1963. március 6.

dr. otto timp miniszteri tanácsos, az osztrák közoktatásügyi minisztérium főosztályvezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására szerdán magyarországra érkezett, s pénteken délután ~~előadást~~ előadást tart az osztrák középiskolai reformról./mti/

..-

bb.64. a divsz nyilatkozata a nemzetközi nőnap alkalmából
i/vt/a cz 1963. március 6.

a nemzetközi nőnap alkalmából a divsz nyilatkozatot adott ki. bevezetőben a nyilatkozat méltatja március 8-a jelentőségét, majd többek között hangoztatja:

„- a divsz, amely soraiban a fiatal nők millióit is tömöríti, üdvözli a világ asszonyait és lányait, akik egyesítik erőfeszítéseiket a békéért, a nemzeti függetlenségért, a jobb jövőért, - az imperializmus és a gyarmatosítás elleni harcban.

a divsz szolidáris a világ asszonyaival és leányaival, akik politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális jogaikért küzdenek, harcolnak a női egyenjogúságért és gyermekeik jobb életfeltételeiért.,./mti/

..-

bb.66. tiltakozások az amerikaiak dél-vietnami embertelenségei ellen

i/hi/a sr 1963. március 6.

a magyar vöröskereszt levelet intézett a vöröskereszt nemzetközi bizottságához, s felhívta figyelmét azokra az embertelen cselekményekre, amelyeket az amerikaiak dél-vietnam egyes tartományaiban mérgező vegyi anyagok alkalmazásával elkövettek. felkérte a nemzetközi szervezetet, tiltakozzék a hatályban lévő egyezmények és az emberiesség elveinek súlyos megsértése ellen.

a magyar szolidaritási bizottság együttérzéséről biztosította a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot, azzal kapcsolatban, hogy amerikai-diemista repülőgépek mérgező vegyi anyagok alkalmazásával többszáz ember halálát okozták dél-vietnamban./mti/

..-

17.20/a

- 35 -

110

bb 61. a magyar kormányküldöttség visszaérkezett lipcséből
k bc/kg-lm sr 1963. március 6.

a magyar kormányküldöttség, amely apró antalnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével résztvett a lipcsei vásár megnyitásán, szerda délután visszaérkezett budapestre.

a kormányküldöttséget a nyugati pályaudvaron fock jend, a minisztertanács elnökhelyettese, kisházi ödön munkaügyi miniszter fogadta. megjelent a fogadtatásnál siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

bb 65. vigyázatlan gépkocsivezetők - közlekedési balesetek
i b/hné-lm sr 1963. március 6.

martikán károly, a megengedettnél gyorsabban vezette a 4. kerületben a ga 51-13 rendszámú tehérgépkocsit. a váci ut és a nagyvárad utca torkolatánál nekiütközött egy álló kordélynak. serfőző istván, a kordély hajtója súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították.

a dimitrov tér és a közraktár utca torkolatánál figyelmetlenül ment át az uttesten kernács jános, 23 éves egyetemi hallgató és szücs aranka, 20 éves adminisztrátor. egy 2-es villamos elütötte őket. az egyetemi hallgató súlyosan, az adminisztrátor könnyebben megsérült. kórházba szállították őket.

galla géza szabálytalanul előzött az yb 01-44 rendszámú tehérgépkocsival a 21. kerületi kossuth lajos utca 17 számú ház előtt és elütötte must józsef, 59 éves tolatásvezetőt, aki kerékpározott. a kerékpáros könnyebben megsérült. galla géza, anélkül, hogy segítséget nyújtott volna az elgázolt embernek, tovább hajtott. bevonták vezetői jogosítványát.

a 8. kerületi csobánc utca 1 számú ház előtt egy 77-es trolibusz, amelyet fellegi károly vezetett, felhaladt a járdára, s elütötte papp imréné 28 éves és szentesi jános 53 éves budapesti lakosokat. az asszonyt súlyos, a férfit könnyű sérüléssel kórházba szállították. a vezetőtől bevonták jogosítványát./mti/

-. -

17.10/a

- 34 -

100

bb. 63. előadás az osztrák középiskolai reformról
e/vt/hné/rj sr 1963. március 6.

dr. otto timp miniszteri tanácsos, az osztrák közoktatásügyi minisztérium főosztályvezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására szerdán magyarországra érkezett, s pénteken délután ~~előadást~~ előadást tart az osztrák középiskolai reformról./mti/

-. -

bb.64. a divsz nyilatkozata a nemzetközi nőnap alkalmából
i/vt/a cz 1963. március 6.

a nemzetközi nőnap alkalmából a divsz nyilatkozatot adott ki. bevezetőben a nyilatkozat méltatja március 8-a jelentőségét, majd többek között hangoztatja:

„- a divsz, amely soraiban a fiatal nők millióit is tömöríti, üdvözli a világ asszonyait és lányait, akik egyesítik erőfeszítéseiket a békéért, a nemzeti függetlenségért, a jobb jövőért, - az imperializmus és a gyarmatosítás elleni harcban.

a divsz szolidáris a világ asszonyaival és leányaival, akik politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális jogaikért küzdenek, harcolnak a női egyenjogúságért és gyermekeik jobb életfeltételeiért./mti/

-. -

bb.66. tiltakozások az amerikaiak dél-vietnami embertelenségei ellen

i/hi/a sr 1963. március 6.

a magyar vöröskereszt levelet intézett a vöröskereszt nemzetközi bizottságához, s felhívta figyelmét azokra az embertelen cselekményekre, amelyeket az amerikaiak dél-vietnam egyes tartományaiban mérgező vegyi anyagok alkalmazásával elkövettek. felkérte a nemzetközi szervezetet, tiltakozzék a hatályban lévő egyezmények és az emberiség elveinek súlyos megsértése ellen.

a magyar szolidaritási bizottság együttérzéséről biztosította a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot, azzal kapcsolatban, hogy amerikai-diemista repülőgépek mérgező vegyi anyagok alkalmazásával többszáz ember halálát okozták dél-vietnamban./mti/

-. -

17.20/a

- 35 -

100

bb 62. az utóbbi napok időjárása kedvezett a „belviz-helyzetnek”, - egyelőre csak a szivattyúk 15-20 százaléka üzemel - mezőgazdasági dolgozók részvétele a belviz-károk elhárításában

i ie-vid-lm ká

1963. március 6.

az utóbbi napok időjárása kedvezően hatott a várható belviz-elöntések alakulására, a nappali felmelegedés és a tartósabb napsütés következtében a lassu olvadás mellett igen nagy arányú a hó és a jég párolgása; a hótakaró vastagsága néhány nap alatt átlagosan 4-5 centiméterrel csökkent. az olvadás, párolgás intenzitása a legtöbb azért is növekedett, mert mind hosszabbak a nappalok, s a fagy is csak a nap lebukása után néhány órával kezdődik. ezek az éjszakai fagyok egyébként szintén kedvezőek, mert egyelőre megakadályozzák a gyors, egyszerre nagy tömegű vizet adó olvadást, a talaj fagyottségén viszont már nem változtatnak.

a nappali olvadás-párolgás és az éjszakai fagyok „összjátékának”, eredményeképpen a belvizzel borított terület az utóbbi napokban nem növekedett. országosan mintegy 150 000 holdat borít a víz, vagy jég. ebből 30 000-35 000 van öszi vetés, s ennél valamivel kevesebb a tavasziak alá előkészített szántás. a víz vagy jég alatt fekvő legelők mintegy 85 000 holdat tesznek ki. ez a helyzet azonban aránylag hirtelen változhat, hogy ha rövidesen tartós felmelegedés, és hatására gyors, nagymértékű olvadás kezdődik, a belviz-elöntés jelenleg hajdu megyében a legnagyobb mértékű, ahol, főként a keleti főcsatornától északnyugatra eső vidéken, mintegy 50 000 hold áll víz, illetve jég alatt. itt még mindig 25-30 centiméter mélyen fagyott a föld, s ez lehetetlenné teszi a víz beszívárását. bács megye egyes vidékein viszont, a vízügyi szakemberek legújabb talajvizsgálatai szerint, az elmúlt évben erősen kiszáradt földek még nem telítettek, s lassu olvadás esetén még nagymennyiségű csapadék elnyelésére képesek.

az olvadás lassu üteme miatt a szivattyukat egyelőre szakaszosan üzemeltetik. az országban másodpercenként összesen 68-70 köbméter vizet szivattyuznak el, azaz a teljes kapacitásnak eddig mindössze 15-20 százalékát kellett, illetve lehetett csak igénybe venni. békés megyében, például 60 beépített szivattyutelep és 84 hordozható szivattyu áll készenlétben, de mivel a nagyjából mélyfekvésű területeken 10-12 centiméteres jégpáncéllá fagyott a belviz, egyelőre semmit sem tehetnek ellene. foktónél a többmillió forintos beruházással most épülő szivattyutelep mellé ideiglenes viztovábbító telepet állítottak fel, hogy a már elkészült csatornákat kihasználhassák.

/folytmmköv./

17.25/a

- 36 -

11

NE

bb 62. /az utóbbi napok...1.folyt./-lm

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén, a körösök, a berettyó és a hortobágy mentén 7 szivattyutelep 24 óra alatt 400 000 köbméter vizet szivott el a földekről.

a magasabb fekvésű területeken most még lehetőség van arra is, hogy a megolvadt hó vagy jég gravitációs uton jusson a medrekbe, mert a folyók, csatornák vízállása egyelőre alacsony. a víz szabad lefolyását azonban a legtöbb helyen, főként a tiszántulon, a csatornák jégpáncélja akadályozza. sokkal kedvezőbb a helyzet a dunavölgyi főcsatornán, amely - mivel könnyebben melegedő tözeget tartalmaz huzódik alatta, - budapesttől bajáig szinte teljesen jégmentes.

a vízügyi igazgatóságok dolgozói mellett a vízgazdálkodási társulatok, állami gazdaságok, termelészövetkezetek is sokat tesznek azért, hogy földjeiket mielőbb megtisztítsák a belvitzől. szolnok megyében sokezer termelészövetkezeti tag vesz részt árkok ásásában, amelyek többszáz kilométer hosszúságban vezetnek a csatornába először a vetésekről, majd a koratavaszi munkákra kijelölt földekről a káros vizet. bács megyében a vízügyi társulások „belviz-szolgálatot”, szerveztek, s az érdekelt állami gazdaságokkal és termelészövetkezetekkel együtt ideiglenes szivócsatornákat készítenek az 1 600 kilométernyi, kimélyített és kibővített állandó csatorna-hálózathoz. sok tennivalót ad mindenütt a hóval-jéggel eltömődött kisebb csatornák tisztítása, rendbehozása is. szabolcs-szatmár megyében, a tiszta, szamos, kraszna vidékén többszáz kilométernyi csatornán és csaknem 300 átereszen nyitottak szabad utat a lefolyó viznek. az alföld legmélyebben fekvő vidékén, a tiszamaros szögben, ahol a belviz minden évben jelentős károkat okoz, most különösen jól felkészültek a védekezésre. a deszki kossuth termelészövetkezetben a növénytermesztő brigád 60 tagja tisztította meg a gabonátáblákon huzódó csatornákat, s új árkokat ástak. a kübekházi sarló-kalapács tsz tagjai ugyan-csak szabaddá tették a gazdaság területén valamennyi csatornát és átereszt. /mti/

.-

bb 67. a lengyel olvasóteremben

-lm cz

1963. március 6.

„új lengyel irodalmi alkotások”, c. sorozatban pénteken 6 órakor bába mihály író, műfordító tart előadást. utána művészfilmeket vetítenek. /mti/

.-

17.40/lm

-37-

NE

bb 62. az utóbbi napok időjárása kedvezett a „belviz-helyzetnek”, - egyelőre csak a szivattyúk 15-20 százaléka üzemel - mezőgazdasági dolgozók részvétele a belviz-károk elhárításában

i ie-vid-lm ká

1963. március 6.

az utóbbi napok időjárása kedvezően hatott a várható belviz-elöntések alakulására, a nappali felmelegedés és a tartósabb napsütés következtében a lassu olvadás mellett igen nagy arányú a hó és a jég párolgása; a hótakaró vastagsága néhány nap alatt átlagosan 4-5 centiméterrel csökkent. az olvadás, párolgás intenzitása a legutóbb azért is növekedett, mert mind hosszabbak a nappalok, s a fagy is csak a nap lebukása után néhány órával kezdődik. ezek az éjszakai fagyok egyébként szintén kedvezőek, mert egyelőre megakadályozzák a gyors, egyszerre nagy tömegű vizet adó olvadást, a talaj fagyottságán viszont már nem változtatnak.

a nappali olvadás-párolgás és az éjszakai fagyok „összjátékának”, eredményeképpen a belvizzel borított terület az utóbbi napokban nem növekedett. országosan mintegy 150 000 holdat borít a víz, vagy jég. ebből 30 000-35 000 van őszi vetés, s ennél valamivel kevesebb a tavasziak alá előkészített szántás. a víz vagy jég alatt fekvő legelőik mintegy 85 000 holdat tesznek ki. ez a helyzet azonban aránylag hirtelen változhat, hogy ha rövidesen tartós felmelegedés, és hatására gyors, nagymértékű olvadás kezdődik. a belviz-elöntés jelenleg hajdu megyében a legnagyobb mértékű, ahol, főként a keleti főcsatornától északnyugatra eső vidéken, mintegy 50 000 hold áll víz, illetve jég alatt. itt még mindig 25-30 centiméter mélyen fagyott a föld, s ez lehetetlenné teszi a víz beszívárását. bács megye egyes vidékein viszont, a vízügyi szakemberek legújabb talajvizsgálatai szerint, az elmúlt évben erősen kiszáradt földek még nem telítettek, s lassu olvadás esetén még nagymennyiségű csapadék elnyelésére képesek.

az olvadás lassu üteme miatt a szivattyukat egyelőre szakaszosan üzemeltetik. az országban másodpercenként összesen 68-70 köbméter vizet szivattyuznak el, azaz a teljes kapacitásnak eddig mindössze 15-20 százalékát kellett, illetve lehetett csak igénybe venni. békés megyében, például 60 beépített szivattyutelep és 84 hordozható szivattyu áll készenlétben, de mivel a nagyjából mélyfekvésű területeken 10-12 centiméteres jégpáncéllá fagyott a belviz, egyelőre semmit sem tehetnek ellene. foktónél a többmillió forintos beruházással most épülő szivattyutelep mellé ideiglenes vitzovábbító telepet állítottak fel, hogy a már elkészült csatornákat kihasználhassák.

/folytmmköv./

17.25/a

- 36 -

II

ABE

bb 62. /az utóbbi napok...1.folyt./-lm

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén, a körösök, a berettyó és a hortobágy mentén 7 szivattyutelep 24 óra alatt 400 000 köbméter vizet szivott el a földekről.

a magasabb fekvésű területeken most még lehetőség van arra is, hogy a megolvadt hó vagy jég gravitációs úton jusson a medrekbe, mert a folyók, csatornák vízállása egyelőre alacsony. a víz szabad lefolyását azonban a legtöbb helyen, főként a tisztántulon, a csatornák jégpáncélja akadályozza. sokkal kedvezőbb a helyzet a dunavölgyi főcsatornán, amely - mivel könnyebben melegedő tözegetes altalaj húzódik alatta, - budapesttől bajáig szinte teljesen jégmentes.

a vízügyi igazgatóságok dolgozói mellett a vizgazdálkodási társulatok, állami gazdaságok, termelészövetkezetek is sokat tesznek azért, hogy földjeiket mielőbb megtisztítsák a belvitzől. szolnok megyében sokezer termelészövetkezeti tag vesz részt árkok ásásában, amelyek többszáz kilométer hosszúságban vezetnek a csatornába először a vetésekről, majd a koratavaszi munkákra kijelölt földekről a káros vizet. bács megyében a vízügyi társulások „belviz-szolgálatot”, szerveztek, s az érdekelt állami gazdaságokkal és termelészövetkezetekkel együtt ideiglenes szivócsatornákat készítenek az 1 600 kilométernyi, kimélyített és kibővített állandó csatorna-hálózathoz. sok tennivalót ad mindenütt a hóval-jéggel eltömődött kisebb csatornák tisztítása, rendbehozása is. szabolcs-szatmár megyében, a tiszta, szamos, kraszna vidékén többszáz kilométernyi csatornán és csaknem 300 átereszen nyitottak szabad utat a lefolyó víznek. az alföld legmélyebben fekvő vidékén, a tiszamaros szögben, ahol a belviz minden évben jelentős károkat okoz, most különösen jól felkészültek a védekezésre. a deszki kossuth termelészövetkezetben a növénytermesztő brigád 60 tagja tisztította meg a gabonátáblákon húzódó csatornákat, s új árkokat ástak. a kübekházi sarló-kalapács tsz tagjai ugyan-csak szabaddá tették a gazdaság területén valamennyi csatornát és átereszt. /mtl/

--

bb 67. a Lengyel olvasóteremben

-lm cz

1963. március 6.

„uj Lengyel irodalmi alkotások”, c. sorozatban pénteken 6 órakor bába mihály író, műfordító tart előadást. utána művész-filmeket vetítenek. /mtl/

--

17.40/lm

-37-

ABE

bb.68. befejeződött a hasító gépsor szerelése a dunaujvárosi hideghengerműben

vid/te/a cz

1963. március 6.

a dunai vasmű hideghengerművében befejeződött a tíz egységből álló hasító gépsor szerelése. ezen a gépsoron a meleghengerműben feltekercselt acéllemez szalagokat hasítják majd keskeny csikokra. ezt a munkát eddig külföldön bér munkában kellett elvégeztetni.

a hasító gépsort a januári és februári nagy hidegben a legnehézebb körülmények között, legtöbbször mínusz 10-15 fokos hideg szerelték.

a hidraulikával működő gépeket - az olló kivételével üres járatban megindították./mti/

--

bb.69. képzőművésznők országos kiállítása pécssett

i/vid/a la

1963. március 6.

a pécsi városi nőtanács kulturális bizottsága kiállítást rendezett az ország 28 neves képzőművésznőjének alkotásaiból. a tárlatot szerdán ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára nyitotta meg a hazafias népfront pécsi székházában. este a pécsi-ujmecskealjai ságvári endre művelődési házban ünnepi gyűlésen méltatták a nemzetközi nőnap jelentőségét./mti/

--

- 38 -

MB

bb 70. itt a tavasz ! - langyos óceáni levegő kisöpri a telet Európából - a dunántúlon plusz 9-10 fok - továbbra is derült, tavaszias időt várhatunk

i cs/tm-lm ká

1963. március 6.

az utóbbi évszázad egyik leghosszabb és legszigorubb telének vetett most véget az atlanti óceánról széles frontban érkező langyos légtömeg. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán örömmel ujságolják: itt a tavasz! a délnyugatról érkező „felmentő” áramlat szerdán elborította dél-Európa nyugati területeit, és a nyugat-európai országokat. Angliából szerdán délben plusz 12-14, párizsból plusz 11, a francia tengerpartról plusz 16-17, Spanyolországból plusz 19-22 fok meleget jelentettek a megfigyelő állomások. Olaszországban plusz 11-14 fokos maximumok alakultak ki. Észak-Európából nyugatról indult tengeri áramlat sodorja keletnek a tél utolsó hideg tartalékait. Szerdán reggel a skandináv félsziget legészakibb vidékeiről is plusz 4-5 fokot jelentettek.

a tél visszavonulása délkelet-Európában kissé lassabb. Belgrádban legutóbb plusz 5, Bukarestben plusz 4, és Konstanzban plusz 2 fokos maximumot mértek. a Szovjetunió európai területein ugyancsak nagy enyhülés tapasztalható. nappal általában már mínusz 2-3 fokig emelkedik a hőmérő higánya, s kifejezve, ahol kedden reggel még mínusz 20 fokos volt a fagy, szerdán reggel csak mínusz 5 fokot mértek. Európa leghidegebb góca jelenleg az ural vidéke, itt az éjszakai hőmérséklet még mínusz 30 fokig száll le.

hazánkban szerdán a koradélutáni órákban - főleg nyugaton plusz 9-10 fokig emelkedett a hőmérséklet, s a hó olvadása észrevehetően meggyorsult. az árvízveszély most már közvetlen óvintézkedéseket követel. a budapesti maximumok azonban csak plusz 5 fokig emelkedtek, a ferihegyen mért plusz 1 fokos maximum az ország leghidegebb góciát jelezte.

a csütörtökre virradó éjszaka a hóval borított középső északi és nyugati országrészekben mínusz 7-10, a már „fekete” délkeleti megyékben mínusz 3-6 fokig hül le a talajközeli légréteg. csütörtökön reggel több vidéken lesz még köd, párásság, a délelőtti folyamán azonban felszakadozik a köd mindenütt, derült, szép napsütést, országosan plusz 8-10 fokos meleget várhatunk./mti/

--

18.25/a

- 39 -

MB

bb 73. időjárásjelentés

gk-lm la

1963. március 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 6-án,
szerdán 19 órakor:

csapadékmentes idő

várható időjárás csütörtök estig:

párás, helyenként ködös idő, többórás napsütés,
mérsékelt szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet
csütörtökön plusz 8 - plusz 12 fok között./mti/

--

bb 71. nő kapta a kirakatrendezők idei nivódiját

t kf/tm-lm la

1963. március 6.

a kereskedelmi és pénzügyi dolgozók szakszervezete
1959-ben alapította a kirakatrendezők nivó-diját, amelyet
eddig 16-an kaptak meg. ez a legmagasabb elismerés is nagyban
hozzájárult ahhoz, hogy budapest kirakatait ma már a nemzet-
közi élvonalban emlegetik.

az idei ■ nivódiját alapítása óta először nő, kugler
andorné, a röltex vállalat dekoráció részlegének grafikus-
művésze kapta meg. az év legjobb dekorációs munkáját elismerő
nivódiját - a szakszervezet nemzetközi nőnapjára ünnepségeinek
alkalmából - szerdán délután ruff józsef, a kpvd sz budapesti
titkára ünnepélyesen adta át kugler andornénak, a szakszer-
vezet eötvös utcai klubjában./mti/

--

bb 72. kétszáznegyvenmillió forintra emelkedett a takarékbetétállomány szabolcsban - takarékosági ankét nyíregyházán

vid te-lm ki

1963. március 6.

a szabolcs-szatmár megyei postahivatalok vezetőinek
nyíregyházán megtartott szerdai takarékosági ankétján örömmel
állapították meg; a megye dolgozói 240 millió forinttal járul-
tak hozzá, hogy az országban a takarékbetét állomány elérte
a tízmilliárd forintot. ez évben negyvenmillió forintot helyez-
tek takarékbba a szabolcsi dolgozók, ebből körülbelül 32 millió
forintot a termelészövetkezeti parasztszervezetek a zárszámadások
után. a legtakarékosabb kilenc község, illetve város között
van kisvárdá, vásárosnamény, fehérgyarmat, mátészalka, s a
megyeszékhely, nyíregyháza is./mti/

--

19.04/a

- 40 -

bb 74. ünnepi nőgyűlés veszprémben

vid gk-lm la

1963. március 6.

a veszprémi városi nőtanács elnöksége a nemzetközi
nőnap alkalmából szerdán este a petőfi színházban ünnepi
nőgyűlést rendezett. a város különböző intézményeinek kép-
viselőit és a termelészövetkezeti parasztszervezeteket bakos
istván, a megyei pártbizottság első titkára a központi
bizottság póttagja, köszöntötte, majd a színház művészei
műsorral szórakoztatták az ünnepeket./mti/

--

Vége
- 41 -

le

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 189-400, 349-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 7.

bb1. kilencven kisfilm, 104 híradó készül az idén a budapesti filmstúdióban

i/di/a sr

1963. március 7.

a budapesti filmstúdió, amely játékfilm-részlegét a közel-múltban visszaadta a hunniának, az idén az eddigénél is fokozottabb mértékben a kisfilmek és híradófilmek készítőinek otthona lesz. az év végéig mintegy 90 újszerű-tudományos riport és egyéb kisfilmet, valamint 104 híradót forgatnak majd a stábok. néhány érdekesség a programból: film készül a hortobágyról, a mátra földrajzi és néprajzi érdekességekről, a tájairól, az ifjúság világnézeti neveléséről, a növények életéről, a csillagászat egyes kérdéseiről, a tánc történetéről és a repülőgépmotorok fejlődéséről. ezen kívül tovább folytatják a televízió-filmek tervszerű gyártását. háromrészes tv-filmet készítenek illés béla honfoglalás című regényéből./mti/

--

bb.2. a magyar állami hangversenyzenekar koncertje a zeneakadémián

i/lv/a cz

1963. március 7.

a magyar állami hangversenyzenekar koncertjét március 11-én rendezik a zeneakadémián. vezényel Lehel György. közreműködik Yoko Kono japán zongoraművész, Bende Zsolt, László Margit, Sándor Judit, Barlai Zsuzsa, Réti József, Faragó András, és a fővárosi énekkar. műsor: Kósa: Villon-oratórium /bemutató/, Mozart: c-dúr zongoraverseny, és Bach: Magnificat című műve./mti/

--

bb.3. pénteken karcagon sorsolják a lottót

i/kf/a cz

1963. március 7.

a lottó 10. játékheti nyerőszámainak a sorsolását március 8-án, pénteken délelőtti 10 órai kezdettel karcagon rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság./mti/

- 1 -

HE